



Erasmus+

Learn more
with
ICT and outdoor

„Praktyczne sposoby prowadzenia
edukacji poza szkołą i zastosowania
ICT w procesie lekcyjnym.”

Praktyczny poradnik dla nauczycieli.

ERASMUS +
2015-2017
POLSKA—SZWECJA

1. Wstęp	3
1.1. Projekt	3
1.2. Oczekiwania i refleksje dyrektorów szkół	4
Agneta Johansson, Dyrektor Szkoły Podstawowej Östergårds w Szwecji	4
Moje oczekiwania przed projektem:	4
Refleksje po zakończeniu projektu	4
Janusz Sobiech, Dyrektor Zespołu Szkół w Staninie, Polska	5
Moje oczekiwania przed projektem:	5
Refleksje po przeprowadzonym projekcie	6
2. Definicja edukacji w terenie	7
3. Dlaczego poza szkołą?	7
4. Edukacja w terenie w polskiej i szwedzkiej podstawie programowej – porównanie.	8
5. Jak unikać problemów i jak sobie z nimi radzić?	9
6. Uczniowie z potrzebą szczególnego wsparcia.	10
7. Najlepsze praktyki.	12
7.1 Woda, rośliny, powietrze.	12
7.1.1 Czy i jak oddychają liście?	12
7.1.2 Różne rodzaje pogody.	19
7.1.3 Język angielski w terenie.	26
Malin Berntsson, Madelene Ahlström, Szwecja	26
7.1.4 Wiedza o mapach	29
7.1.5 Czy lód lubi cukier, czy sól?	35
7.1.6 Skala z naturalnymi obiektami	38
7.2 Ludzie, zwierzęta.	40
7.2.1 Wesoły ząbek, smutny ząbek	40
Hanna Sobiech, Katarzyna Koślacz, Polska	40
7.2.2 Ślimaki	43
7.2.3 Scenariusz zajęć edukacji wczesnoszkolnej.	48
7.2.4 Temat: Święty Franciszek - rzecznik wiary radosnej, miłości do świata, ludzi i zwierząt.	52
7.2.5 W rodzinie pingwinów.	56
7.2.6 Co robiliśmy na lekcji angielskiego dziewiątego grudnia?	61
7.3 W jaki sposób pracować poza szkołą – praktyczne przykłady.	63
7.3.1 Matematyka	63
7.3.2 Mapy i symbole	65
7.3.3 Spacer - Quiz	71
7.3.4 Kody QR	71

7.3.5 Geocaching	74
7.3.6 Polowania	75
7.3.7 Podejście wyjaśniające	76
7.3.8 Zmysły, doświadczenia	78
7.4 Gry	83
7.4.1 Gry karciane	83
7.4.2 Piłka w kole	84
7.4.3 Taniec	85
7.4.4 Inne gry i zabawy	86
7.5 Zadania dla uczniów	115
BONUS Narzędzia ICT przydatne w edukacji w terenie	128
Załącznik nr 1	130
Załącznik nr 2	155
Załącznik nr 3	157
Załącznik nr 4	158
	158

1. Wstęp

1.1. Projekt

Projekt “ Learn More with ICT and Outdoor” to strategiczny projekt Erasmus+ , współpraca pomiędzy następującymi instytucjami:

- Gmina Stanin, Polska
- Stowarzyszenie Partnerstwo na Rzecz Rozwoju Gminy Stanin BONA FIDE, Polska
- Zespół Szkół w Staninie, Polska
- The Childcare and Education Department in Mölndal, Sweden
- Östergårdsskolan in Mölndal, Sweden
- The National Centre for Outdoor Education, represented by Spetsa AB, at the University of Linköping, Sweden

Celem działań był rozwój metod nauczania w terenie w szkołach podstawowych z wykorzystaniem technologii ICT, a poprzez to zapewnienie uczniom udziału w ciekawych, motywujących lekcjach.

Podczas trwającego dwa lata projektu:

- dokonaliśmy analizy i porównania podstaw programowych obowiązujących w Szwecji i Polsce;
- stworzyliśmy scenariusze zajęć edukacyjnych na platformie *For real*;
- najlepsze praktyki zostały umieszczone w ebooku, który będzie szeroko udostępniony w celu propagowania efektywnej edukacji poza szkołą.

Ten poradnik, stworzony w wyniku działań projektowych, udziela wskazówek na temat tego, jak uczyć, gdzie uczyć, kiedy uczyć, czego uczyć i dlaczego uczyć się na świeżym powietrzu, a także jak tworzyć interakcje między klasą a środowiskiem nauki na świeżym powietrzu - we wszystkich przedmiotach związanych z naszymi programami nauczania. Edukacja i nauka to kultura i silna część życia w kraju. Dlatego ważne jest uwzględnienie,

przemysłenie i reforma edukacji.

1.2. Oczekiwania i refleksje dyrektorów szkół

Agneta Johansson, Dyrektor Szkoły Podstawowej Östergårds w Szwecji

Moje oczekiwania przed projektem:

“Jako dyrektor Szkoły Podstawowej Östergårds mam pewne oczekiwania wobec projektu ICT i nauczania poza szkołą. Myślę, że podejmowanie współpracy z innym krajem jest ważne i pouczające, gdyż daje możliwość poznania innych kultur i innych szkół. Mam nadzieję, że w tym projekcie nauczyciele będą doskonalić swoje umiejętności tworzenia niezapomnianych lekcji pełnych zabaw. Będą pełni nowych wrażeń

Chciałbym, aby stworzyli oni zrozumiałą listę zajęć, które będzie można prowadzić na zewnątrz, a także wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną, ponieważ jest to bardzo ważne w dzisiejszym świecie. Uczniowie powinni być aktywni i z troską o swoje zdrowie. Chcę również, aby nauczyciele, podejmujący działania projektowe, stworzyli zrozumiałą wykaz argumentów przemawiających za tym, że dobrze jest pracować i uczyć się na zewnątrz”.

Refleksje po zakończeniu projektu

“Do tej pory trwania projektu zrozumiałam, że nauczyciele są bardziej zainteresowani i bardziej koncentrują się na prowadzeniu zajęć na świeżym powietrzu, a także stosują ICT podczas procesu edukacyjnego. Nasza współpraca z innymi szkołami w Polsce przyczyniła się do lepszego zrozumienia innych kultur, poznania innych sposobów pracy i myśli o edukacji. Nauczyciele, którzy aktywnie podejmowali działania projektowe, przekazali swój entuzjazm innym nauczycielom. Wiem, że dużo pracowali planując lekcje z zastosowaniem ICT na platformie "Lärande på Riktigt" / "Uczenie się prawdziwe" i udostępnili swoje scenariusze innym zainteresowanym nauczycielom. Jest to bardzo dobry sposób na uczenie się od siebie.

Nauczyciele zaprezentowali sposoby pracy poza szkołą z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych na szkoleniu w trakcie corocznego spotkania nauczycieli

z naszego terenu w Mölndal. Była to doskonała okazja rozpowszechnienia idei nauczania pozaszkolnego. Jest ono korzystne dla wszystkich uczniów, każdy nauczyciel może to robić na jego / jej własny sposób. Uważam, że nauczyciele osiągnęli cel, dzięki czemu lekcje są bardziej zabawne i interesujące. Myślę też, że realizatorzy wiele zyskali dzięki projekcie, a postępy są zauważalne w naszej placówce. Mam nadzieję, że ukazali "najlepsze praktyki" również polskim nauczycielom”.

Janusz Sobiech, Dyrektor Zespołu Szkół w Staninie, Polska

Moje oczekiwania przed projektem:

1. Nauczyciele, którzy przystąpią do projektu, nabędą umiejętności prowadzenia zajęć w warunkach pozaszkolnych.
2. Nauczyciele będą to robić o wiele częściej niż dotychczas, a są w tej chwili zajęcia prowadzone bardzo sporadycznie.
3. 30% nauczycieli przystąpi do projektu.
4. Szkoła wzbogaci się o materiały ICT do pracowni językowej.
5. Wzrosną u nauczycieli kompetencje informatyczne.
6. Technologia ICT będzie się pojawiać podczas zajęć częściej niż dotychczas.
7. W ramach stowarzyszenia przystąpią wszystkie szkoły z terenu gminy Stanin do niniejszego projektu.
8. Z każdej szkoły w gminie wezmą udział w projekcie: przynajmniej 1 osoba ze szkoły podstawowej, 2 osoby z zespołu szkół.
9. Szkoły terenu gminy Stanin otrzymają sprzęt do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem technologii ICT.
10. Chętni nauczyciele odbędą stosowne szkolenie w zakresie szwedzkiej platformy internetowej.
11. 75% nauczycieli będzie wykorzystywać w swojej pracy szwedzką platformę internetową.
12. Szkoły z gminy Stanin będą prowadzić otwarte lekcje związane z projektem dla wszystkich chętnych nauczycieli

13. Zespół Szkół w Staninie i Gmina Stanin będą znani bardziej w naszym rejonie z powodu swoich działań innowacyjnych.

Refleksje po przeprowadzonym projekcie

1. W Zespole Szkół w Staninie wzrosły kompetencje kilkorga nauczycieli w zakresie prowadzenia zajęć pozaszkolnych.
2. W szkołach gminy Stanin również wzrosły kompetencje kilkorga nauczycieli w zakresie prowadzenia zajęć pozaszkolnych.
3. Lekcje prowadzone w warunkach pozaszkolnych odbywają się o wiele częściej u niektórych nauczycieli.
4. Zarówno w Zespole Szkół w Staninie, jak i w szkołach gminy Stanin wzrosły kompetencje w zakresie stosowania technologii ICT.
5. Dzięki projektowi powstało wiele scenariuszy do prowadzenia zajęć w warunkach pozaszkolnych z wykorzystaniem technologii ICT.
6. Wielu nauczycieli z naszej gminy potrafi posługiwać się szwedzką platformą internetową „*For real*”.
7. Mamy świadomość, iż uczniowie w warunkach pozaszkolnych skuteczniej pracują, podczas gier i zabaw więcej zapamiętują; ruch i świeże powietrze sprawiają, że pracujemy efektywniej; całe ciało jest zaangażowane w uczenie się....
8. Prowadzone lekcje otwarte w poszczególnych szkołach wpłynęły znacząco na poszerzenie warsztatu pracy nauczycieli uczestniczących w owych zajęciach.
9. Dopuszono pracownię matematyczną w sprzęt audiowizualny.
10. Instytucje: Zespół Szkół w Staninie i Gmina Stanin są bardziej znane z powodu swoich działań innowacyjnych.

Część A

2. Definicja edukacji w terenie

Nauka w budynku jest główną metodą stosowaną w edukacji. Nauczyciele i uczniowie cenią jednak inne sposoby uczenia się, które może odbywać się poza klasą. Edukacja na świeżym powietrzu jest okazją wykorzystania środowiska lokalnego do uczenia się, co może wyraźniej wskazywać na powiązanie teorii z praktyką.

Grupa badawcza z Centrum Edukacji Środowiskowej z uniwersytetu w Linköping zaproponowała następującą definicję w celu określenia edukacji na świeżym powietrzu: “Edukacja na świeżym powietrzu jest podejściem, które ma na celu nauczenie się wzajemnego oddziaływania między działaniem a refleksją, opartym na konkretnym doświadczeniu w sytuacjach autentycznych”.

(Przetłumaczone ze szwedzkiego tekstu FD Norman Davis w Narodowym Centrum Edukacji Ziemi, Uniwersytet w Linköping 2004)

3. Dlaczego poza szkołą?

Rosnąca liczba literatury fachowej wskazuje, że środowisko naturalne ma głęboki wpływ na samopoczucie dorosłych, w tym poprawę samopoczucia psychicznego, lepsze funkcjonowanie poznawcze, zmniejszenie dolegliwości fizycznych i szybszą rekonwalescencję po chorobie. Powszechnie uważa się, że środowisko może mieć głębszy wpływ na dzieci ze względu na ich większą podatność (Wells 2003).

Badania wykazują przekonujące dowody na znaczne korzyści doświadczeń w naturze dla dzieci (patrz także załącznik 3):

- Dzieci z objawami nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD) lepiej koncentrują się w kontakcie z naturą (Taylor 2001).
- Dzieci przebywające w kontakcie z naturą osiągają wyższe wyniki w testach

koncentracji i samodyscypliny. Im częstszy kontakt z naturą, tym lepsze wyniki (Wells 2000, Taylor 2002).

- Dzieci, które bawią się regularnie w środowiskach naturalnych, wykazują większą sprawność motoryczną, w tym koordynację, równowagę i zwinność, mniej chorują (Fjortoft 2001).
- Uczniowie poprawiają standardowe wyniki testów, średnią ocen, chęć podejmowania zadań, możliwość adaptacji różnych stylów uczenia się i rozwiązywania problemów (Leiberman & Hoody 1998).
- Zmniejszenie antyspołecznych zachowań, takich jak przemoc, zastraszanie, wandalizm, śmieciowanie i absencja, (Coffey 2001, Moore i Cosco 2000).
- Pogłębianie się zrozumienie społeczeństwa, środowiska i zrównoważonego rozwoju ma znaczenie, gdy edukacja odbywa się w środowisku na świeżym powietrzu (Szczepański, A. i Andersson na rok 2016).
- Edukacja na świeżym powietrzu motywuje uczniów do nauki, wzbudza ciekawość, zwiększa poziom aktywności fizycznej, poprawia koncentrację i zwiększa wiedzę, zrozumienie i pamięć. Ponadto poprawia kontakty społeczne i stosunki rówieśnicze, rozwija język, motywację i relacje między uczniami sprawnymi i niepełnosprawnymi. (Helene Ekwall 2012).
- Hormon stresu znacząco spada. Koncentracja - nauka i nauczanie mogą być powiązane z miejscem i środowiskiem uczenia się. (Gustafsson, P.E, Szczepański, A. i wsp., 2011.
- Młodzi ludzie uczą się dbałości o ekologię, społeczeństwo i środowisko w którym żyją, uświadamiają sobie, że szkoły również należą do społeczności, a to prowadzi do poprawy zaangażowania i udziału w procesach demokratycznych (Fägerstam 2012).

4. Edukacja w terenie w polskiej i szwedzkiej podstawie programowej – porównanie.

Jeśli przyjrzymy się podstawom programowym w obu krajach nie ma przeszkód ze strony szczebla rządowego, aby opuścić klasę i prowadzić lekcje w terenie. Zarówno w Szwecji, jak i w Polsce jest możliwość wdrażania większości programów nauczania poza budynkiem, jednak edukacji pozaszkolnej nie określa się jako metody pracy. Jeśli szkoła

zechce, to jest ona możliwa zarówno w Szwecji, jak i w Polsce.

Porównanie podstaw programowych w szkole podstawowej (patrz także załączniki 1 i 2):

- Podstawy programowe dotyczące wychowania fizycznego w obu krajach wskazują na prowadzenie zajęć poza szkołą.
- W Szwecji i Polsce w programach nauczania przyrody, biologii i edukacji ekologicznej zalecane jest prowadzenie badań terenowych w środowisku lokalnym.
- W ramach edukacji społecznej, historii i społeczeństwa można korzystać z lokalnego środowiska przyszkolnego w obu krajach.
- Nauczanie pozaszkolne religii jest wyszczególnione w szwedzkiej podstawie programowej.
- W szwedzkim programie nauczania sztuki i języka ojczystego zawarto wskazówkę, aby w ciągu tygodnia wykorzystywać środowisko lokalne do nauczania.
- W nauczaniu sztuki polski program daje możliwość pracy w lokalnym środowisku.

5. Jak unikać problemów i jak sobie z nimi radzić?

A więc jesteśmy. Ale jak pracujemy na świeżym powietrzu? Czy potrzebujemy więcej nauczycieli? Czy potrzebujemy więcej zabezpieczeń ze względów bezpieczeństwa? I jak rozwiązać problem pragnienia lub potrzeby skorzystania z toalety?

Rozsądne pytania, ale nie skupiaj się na problemach. Pracuj w okolicy, może przy szkole. Nie zawsze trzeba opuszczać teren przyszkolny. Polecamy noszenie plecaka, który zawsze przydaje się na świeżym powietrzu. Miej zestaw potrzebny do udzielania pierwszej pomocy, butelkę wody, jakiś koc, papier toaletowy i worek na śmieci. Jeśli planujecie chodzić, spróbuj rozwinąć w uczniach nawyk noszenia plecaka z własną butelką wody, czymś do siedzenia i może płaszcz, ponieważ nigdy nie wiadomo, co się wydarzy.

W zależności od tego, jaki rodzaj lekcji planujesz, zalecamy również prześcieradło, liny, lupy, wiadro i łopatę. Możecie też mieć wózek, jeśli jest to możliwe. To nie jest najlepsze rozwiązanie, jeśli chodzisz w lesie, ale jeśli musisz wziąć wiele rzeczy, może to ułatwić wędrówkę.

Nasze prace projektowe pokazują, że nie ma przeszkód, aby wyprowadzić dzieci na zewnątrz, jeśli szkoły, nauczyciel i dyrekcja zgadzają się. Istnieje wiele sposobów nauczania i uczenia się, a edukacja na świeżym powietrzu jest jedną z metod. Przeszkodą może być tradycja edukacyjna, kultura szkolna, zarządzanie ryzykiem, rodzice, umiejętności nauczycieli i możliwości, jakie daje położenie szkoły. Ogólnie większość nauczycieli postrzega nauki przyrodnicze i wychowanie fizyczne jako jedyne przedmioty do prowadzenia poza klasą. Historia, matematyka lub języki nie są przedmiotami często prowadzonymi w terenie.

Nad tym również zastanawialiśmy się w tym projekcie. Istnieje potrzeba przełamania głównych barier i przeszkód, które możemy zidentyfikować i które trzeba przezwyciężyć. Sposoby są częściowo zaproponowane poniżej:

- Życie szkolne - harmonogramy, dobre planowanie;
- Prawo uczenia się/nauczania na świeżym powietrzu - brak nakazu/zakazu;
- Uważność w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- Kompetencje pracowników;
- Dostęp do odpowiednich miejsc na zewnątrz;
- Zasoby - koszt, transport, wskaźniki i pogoda.

6. Uczniowie z potrzebą szczególnego wsparcia.

Jeśli Twoi uczniowie są niepełnosprawni, potraktuj wyjście w teren jako wyzwanie. Pamiętaj, że uczniowie ćwiczą równowagę, siłę i zapewne zechcą stawić czoła pomimo trudności. Odwaga i cierpliwość to jedne z najbardziej niezbędnych i ważnych części Twojego zawodu. Twoi uczniowie mogą się martwić, krzyczeć i mieć problemy z koncentracją, ale na zewnątrz, prawdopodobnie się uspokoją. Również nie będą przeszkadzać przyjacielom tak, jak to się dzieje w pomieszczeniach, ponieważ ich hałasy nie będą brzmiały tak bardzo, jak na zewnątrz. Uczniowie niepełnosprawni znajdą w terenie ciekawe rzeczy, na których można się skupić, a może nawet zrelaksować się, gdy widzą zielone rośliny i błękitne niebo. Musisz mieć świadomość, że potrzeby każdego ucznia nie są podobne do potrzeb innych uczniów, a także, że potrzeby uczniowskie zmieniają się w czasie. Czasami z dnia na dzień, a czasem z tygodnia na tydzień lub w zależności od tego, jaka jest temperatura

lub co osoba jadła na śniadanie. Inne potrzeby osoby niepełnosprawnej mogą nie być wymienione, ale ogólne sposoby pomocy takim uczniom w pracy to:

- Przygotowując lekcję używaj zdjęć, które mają pokazać, co robić, kiedy to zrobić, z kim, gdzie i co dalej.
- Przygotuj uczniów do nadchodzących zajęć, pozwalając im oglądać filmy instruktażowe, np. prezentacje na platformie *For real*.
- Zaplanuj pracę w małych grupach, w których jeden lub kilka kolegów z klasy ma zadanie wspierać innych.
- Pracuj w małych grupach z nauczycielem wspomagającym.
- Pamiętaj, że niektórzy uczniowie potrzebują więcej czasu na zrozumienie lub ukończenie zadań. Zaoferuj dodatkowe zadania tym uczniom, którzy ukończyli pracę wcześniej.
- Stosuj procedury. Rozpocznij lekcję w ten sam sposób i w tym samym miejscu. Zakończ powtórzeniem tego, co zrobiliście i dowiedzieliście się podczas lekcji.
- Zawsze podawaj instrukcje najpierw klasie, a następnie pomóż uczniom niepełnosprawnym rozpocząć pracę.
- Wprowadź znaki, naucz ich, jak sygnalizować trudności i potrzebę pomocy.
- Pozwól na odpoczynek, gdy uczniowie zmęczą się, są smutni, czy rozgniewani, głodni, przestraszeni lub ciekawscy.
- Zdecyduj, gdzie uczeń może oddalić się, jeśli chce być sam przez pewien czas. W ten sposób nie będziesz szukać dzieci zaginionych.
- W przypadku niektórych zajęć konieczne może być ustalenie granic, których uczniowie nie mogą przekraczać. W takim przypadku dobrze jest, aby granice były widoczne. Młodszy uczniowie mogą przejść po tej granicy, aby mogli lepiej to zrozumieć.

W Szwecji, w pobliżu projektowej szkoły znajduje się teren sportowy. Droga do niego prowadzi wzdłuż łąki, która kończy się strumieniem. Drogą ludzie często jeżdżą rowerami i motocyklami. W celu zminimalizowania ryzyka należy przestrzegać pewnych zasad:

- Spaceruj tylko wzdłuż małej drogi!
- Jeśli pojawią się kolarze, zatrzymaj się!
- Jeśli pojawi się pies, stań nieruchomo, bądź spokojny, a jeśli chcesz pogłaskać go,

najpierw zapytaj właściciela, czy możesz!

Na lokalnym placu sportowym gromadzą się zawsze w tym samym oznaczonym miejscu, w którym czekają, aż wszyscy się pojawią. Za każdym razem nauczyciele liczą uczniów przed powrotem do szkoły. Dobrym pomysłem jest zaplanowanie działań w taki sposób, aby nie trzeba było wiele tłumaczyć. Można to zrobić, wyjaśniając lekcję w klasie. Przygotuj uczniom szczegółowe zdjęcia lub filmy, które mówią im, co robić i czego się spodziewać. Uczniowie mogą samodzielnie wykonywać swoje zadania lub na swoich iPadach. Za ważne również uznaje się radość i śmiech. Postaraj się tak postępować, aby uczniowie miło spędzili czas rozwijając swoje umiejętności.

Część B

7. Najlepsze praktyki.

7.1 Woda, rośliny, powietrze.

7.1.1 Czy i jak oddychają liście?

Autorki: Anna Nowak, Katarzyna Koślacz, Polska



<http://circletool.pariktigt.com/circles/8012>

wiek

Kl. IV – 11 lat

Materialy/przygotowania

Słoiki, woda, nasłonecznione i zacienione miejsce, kartki, ołówki do notowania, instrukcja przebiegu doświadczenia

czas

1 godz. lekcyjna

środowisko

Teren przyszkolny

Przedmiot/temat

Przyroda/ Jak odżywiają się rośliny?

Podstawa programowa

4.5 –uczeń podaje podstawowe różnice w sposobie odżywiania się organizmów samożywnych i cudzożywnych.

Opis/plan

Faza 1: Czynności organizacyjne, omówienie zasad pracy, wyjście na dwór.

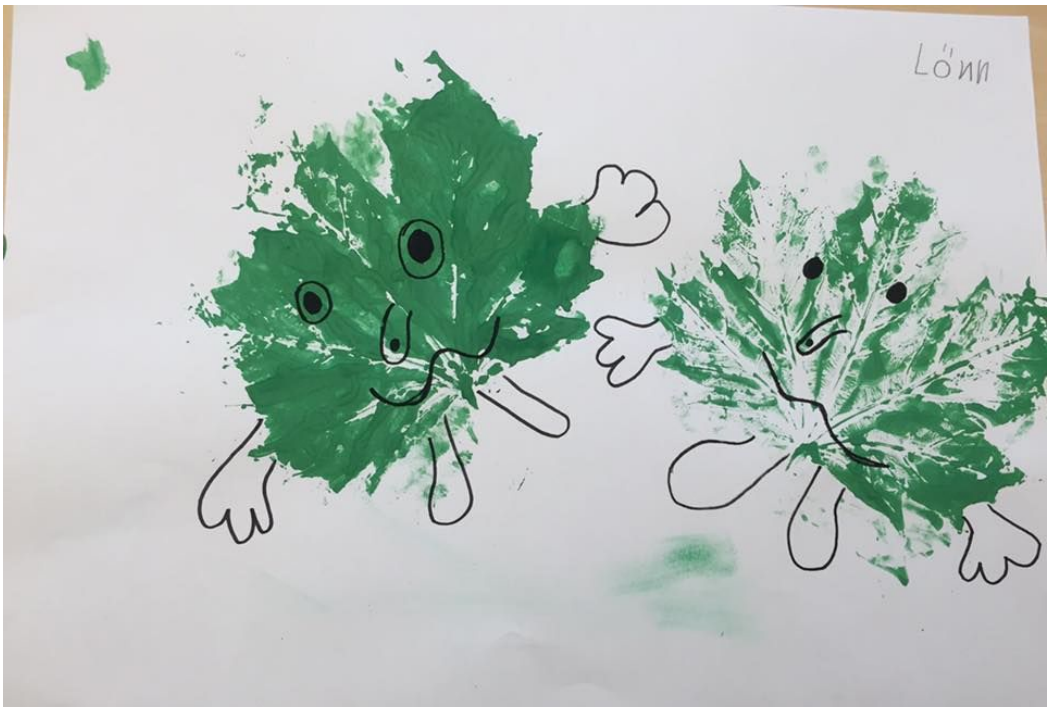
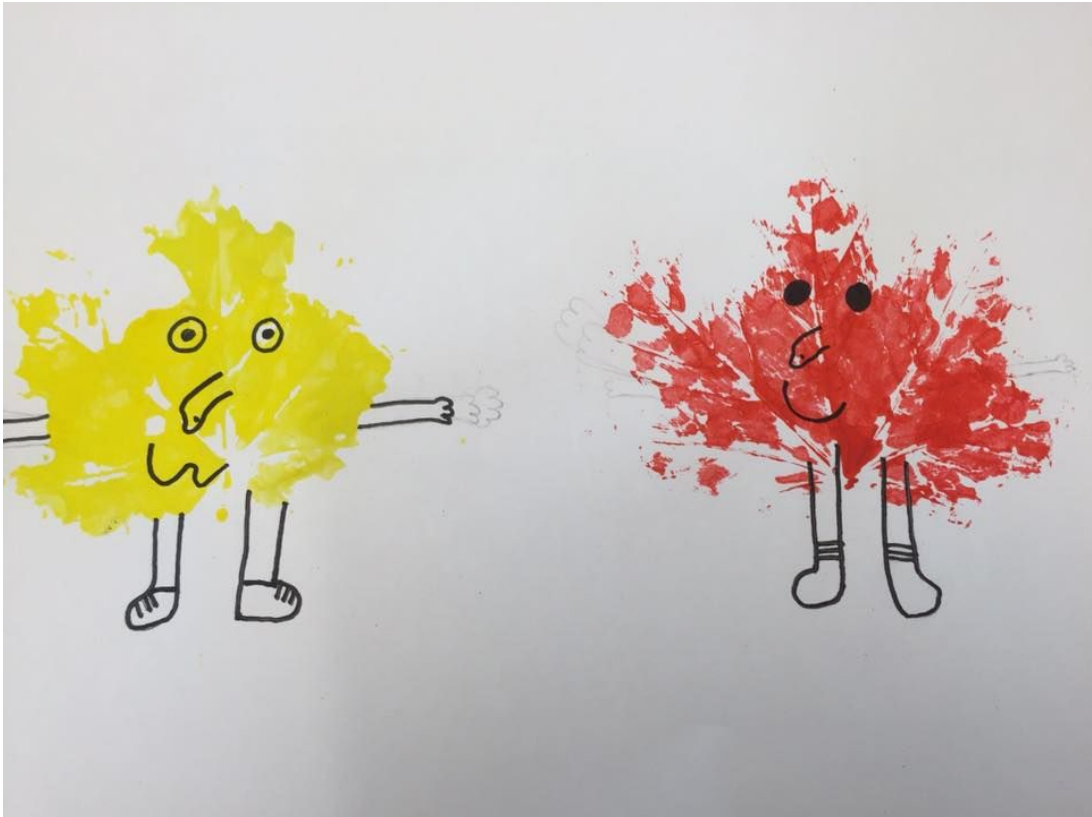
Faza 2: Podział na grupy – przygotowanie próby kontrolnej i doświadczalnej zgodnie z instrukcją. Obserwacja pęcherzyków wydzielającego się gazu w próbie kontrolnej i doświadczalnej - wykonywanie rysunków schematycznych. Porównanie i omówienie wyników pracy.

Faza 3: Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie Czego rośliny potrzebują do życia?

Nina



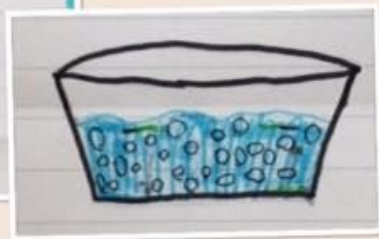
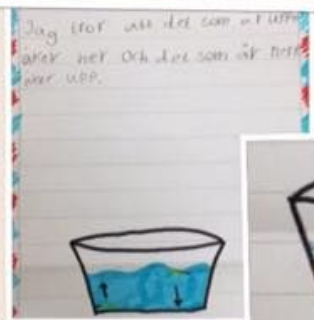
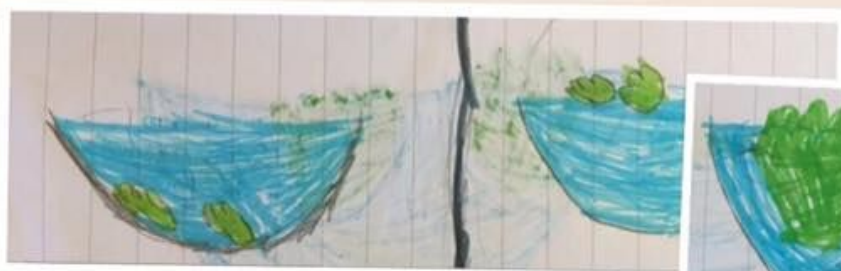
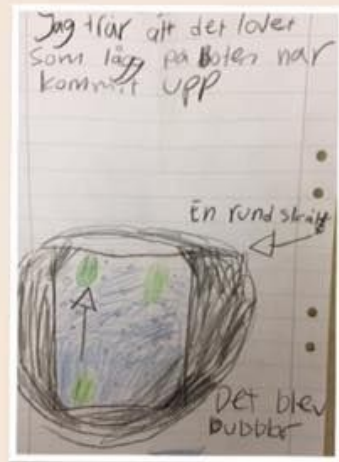
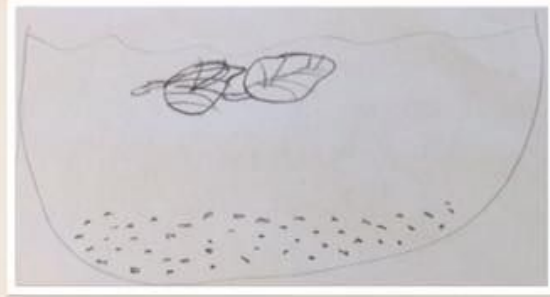
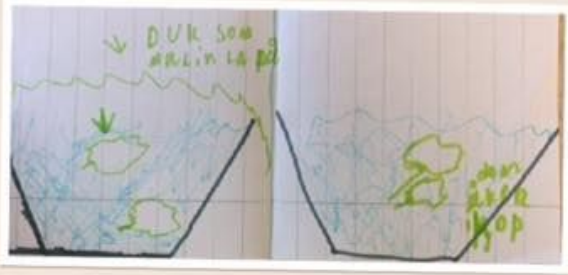
Grimhage: Ja przeprowadziłam to doświadczenie ze swoimi uczniami. Zajęcia były ciekawe. Uczniom spodobał się eksperyment i rysunki. Zrobiliśmy potworki z odcisków liści.



Malin Berntsson

1. Zrobiliśmy eksperyment.
2. Narysowaliśmy swoje przewidywania, co może się stać.
3. Obejrzeliśmy filmik.
4. Czekaliśmy 2,5 godziny.
5. Po tym czasie sprawdziliśmy efekty i odnaleźliśmy bąbelki. Zrozumieliśmy, że rośliny pomagają nam produkując tlen.
6. Uczniom spodobał się eksperyment.

Film był łatwy do przetłumaczenia. 20 uczniów chciało rysować, 5 uczniów wolało napisać o wynikach. Większość uczniów sądziło, że liść wypłynie do powierzchni. Potem zobaczyli bąbelki tlenu.



PICCOLLAGE

7.1.2 Różne rodzaje pogody.

Nina Grimhage, Åse Nilsson, Szwecja



<http://circletool.pariktigt.com/circles/7550>

Wiek

6-9

Materialy/przygotowania

prezentacja PowerPoint i ilustracje różnych typów pogody ze słowami w języku angielskim i rodzimym, Ipady dla uczniów, wifi w terenie

Czas

30 minut dziennie przez cały tydzień
5-10 minut przygotowań w klasie
10-15 minut w terenie
5-10 minut na refleksje i podsumowanie na platformie

Środowisko

plac szkolny

Temat/przedmiot

temat: pogoda
przedmiot: fizyka, chemia, biologia, język szwedzki, sztuka, język angielski

Podstawa programowa

Fizyka, chemia, biologia

Doświadczenie światła, dźwięku, temperatury, smaku i zapachu przy użyciu różnych zmysłów.

Proste badania terenowe i obserwacje w środowisku lokalnym.

Język szwedzki, język szwedzki jako język obcy

Pisanie ręczne i pisanie na komputerze.

Prezentacje ustne i odnoszące się do codziennych tematów dla różnych odbiorców, wykorzystanie zdjęć i innych pomocy wspomagających prezentację.

Słowa i pojęcia używane do wyrażania uczuć, wiedzy i opinii.

Sztuka

Fotografowanie i transfer obrazów za pomocą oprogramowania komputerowego.

Stosowanie narzędzi komputerowych do rysowania, malowania, modelowania, projektowania i fotografowania.

Język angielski

Obszary tematyczne, które są znane uczniom.

Opis

Faza 1:

Nauczyciel dzieli uczniów na grupy.

Uczniowie otwierają prezentację PowerPoint o różnych rodzajach pogody na swoich Ipadach i postępują zgodnie z instrukcjami. Najpierw widzą zdjęcia o różnych warunkach pogodowych.

Faza 2:

Instrukcja mówi, że uczniowie będą fotografować pogodę. Jakie jest niebo? Słońce? Otoczenie?

Uczniowie będą również nagrywać się nawzajem podczas, gdy opisują pogodę. Jaka jest pogoda? Jak się z tym czujesz? Użyj wszystkich swoich zmysłów.

Uczniowie wstawiają nagrania i zdjęcia pogody na platformę "På riktigt". Nazwy pogody wpisują w języku szwedzkim i angielskim.

Faza 3:

Na koniec uczniowie wpisują datę - dzień, miesiąc i rok w języku szwedzkim i angielskim.

Uczniowie rozumieli, co mają robić.

Niektórzy myśleli, że to było trochę proste i nudne. Niektórym podobało się to działanie.

Dla niektórych było zabawne wyjść, zrobić zdjęcie pogody i napisać o niej.

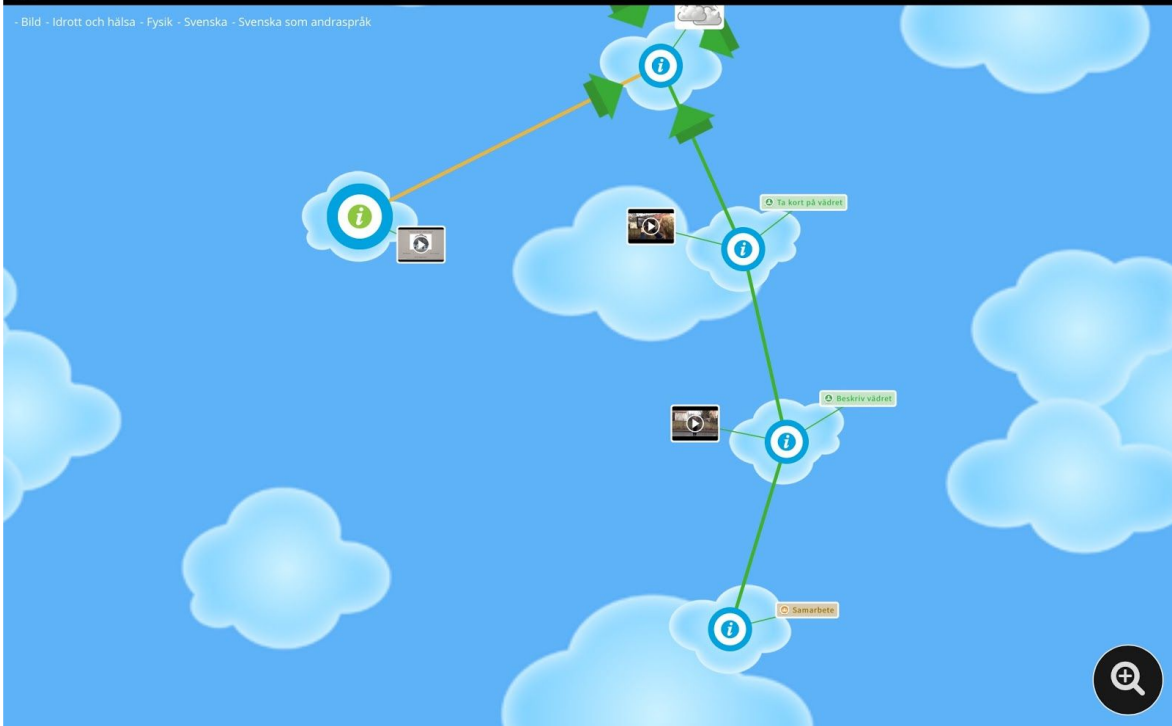
Powiedzieli, że takie działanie pasuje do młodszych uczniów.

Uczestniczyło 22 uczniów.

Zrobiliśmy tylko jedną lekcję.

Powinniśmy mieć trochę więcej czasu, ponieważ uczniowie spóźnili się po przerwie, więc zaczęliśmy 15 minut później niż powinniśmy.

- Bild - Idrott och hälsa - Fysik - Svenska - Svenska som andraspråk





VÄDER

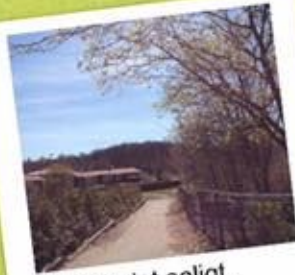


Vädret idag är soligt.

De finns många olika väder t.e.x regnigt,
molnigt, soligt, dimmigt och blåsigt.
Regn är tråkigt.

The weather
The weather today is Sunny.
There are different kind of weather for
example rainy, cloudy, foggy and windy.
Rain is boring.

PIC•COLLAGE



Idag är det soligt.
Det är varmt och skönt.
Det finns olika väder
tex åskoväder, soligt,
molnigt, dimmigt,
halvklart, och regnigt.



Vad är det för väder? Det är
fint väder och solen skiner.
Det känns och lite svettigt.

Det finns olika väder till
exempel regnigt, molnigt,
åskoväder, klart och
halvklart.



Idag är det soligt det är
varmt och skönt. Det
finns många väder ex
dimmigt, molnigt och
regnigt.



Det är soligt i dag. Det
kan vara sol det är
varmt i luften, regnigt
det är blött, blåsig det
är kallt,

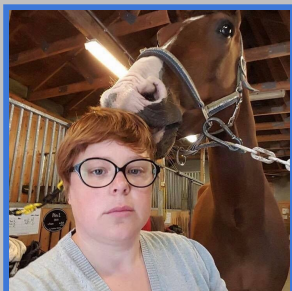


Idag är det soligt. Det
är inga moln. Men
jätteskönt.

PIC•COLLAGE

7.1.3 Język angielski w terenie.

Malin Berntsson, Madelene Ahlström, Szwecja



<http://circletool.pariktigt.com/circles/7704>

Wiek

7-9

Materialy

Ipady i piłka

Czas

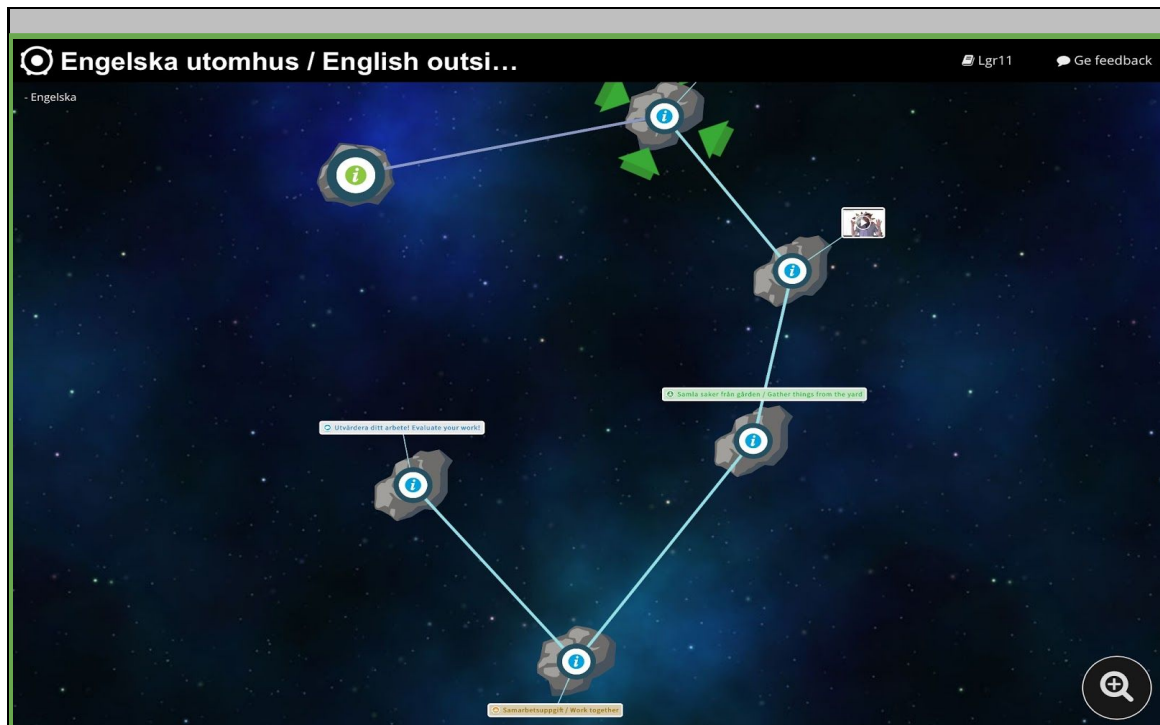
2 lekcje

Środowisko

plac szkolny

Przedmiot

język angielski



Podstawa programowa

Język angielski: 1-3

Nauczanie języka angielskiego powinno koncentrować się na rozwijaniu umiejętności używania języka angielskiego, a także rozwijania pewności siebie uczniów podczas korzystania z języka w różnych sytuacjach i do różnych celów.

Uczniowie powinni mieć możliwość rozwijania wszechstronnej zdolności komunikacyjnej.

Umiejętności:

Formułowanie i komunikowanie się w języku angielskim w mowie i piśmie:

- różne formy prostych rozmów i dialogów.
- piosenki, rymy, wiersze ...


Wymagania na koniec roku 6.

Uczniowie rozumieją całość wypowiedzi ... w jasno mówionym, prostym języku angielskim, w swobodnym tempie i w prostych tekstach na codzienne i dobrze znane tematy ...

Opis

1. Wykorzystanie słów i zdań wskazanych przez nauczyciela.
2. Gra - słuchanie i powtarzanie słów.
3. Tworzenie własnego tekstu.

7.1.4 Wiedza o mapach

 <p><i>Malin Berntsson, Szwecja</i></p>	
http://circletool.pariktigt.com/circles/8071	
Wiek	
	7 - 9
Materiały	
	piasek, wiaderko, szpadel, patyki, trawa, iPad lub aparat, papier, kredki, metrówka, małe przedmioty, które mogą symbolizować obiekty na mapie
Czas	
	4-8 lekcji
Środowisko	
	klasa, teren przyszkolny
Przedmiot/temat	
	wychowanie fizyczne
Podstawa programowa	
	wychowanie fizyczne <u>Cel:</u> ... zapobieganie wypadkom podczas zajęć fizycznych... <u>Cel na koniec 6 klasy:</u> ...Orientowanie się w terenie korzystając z map...

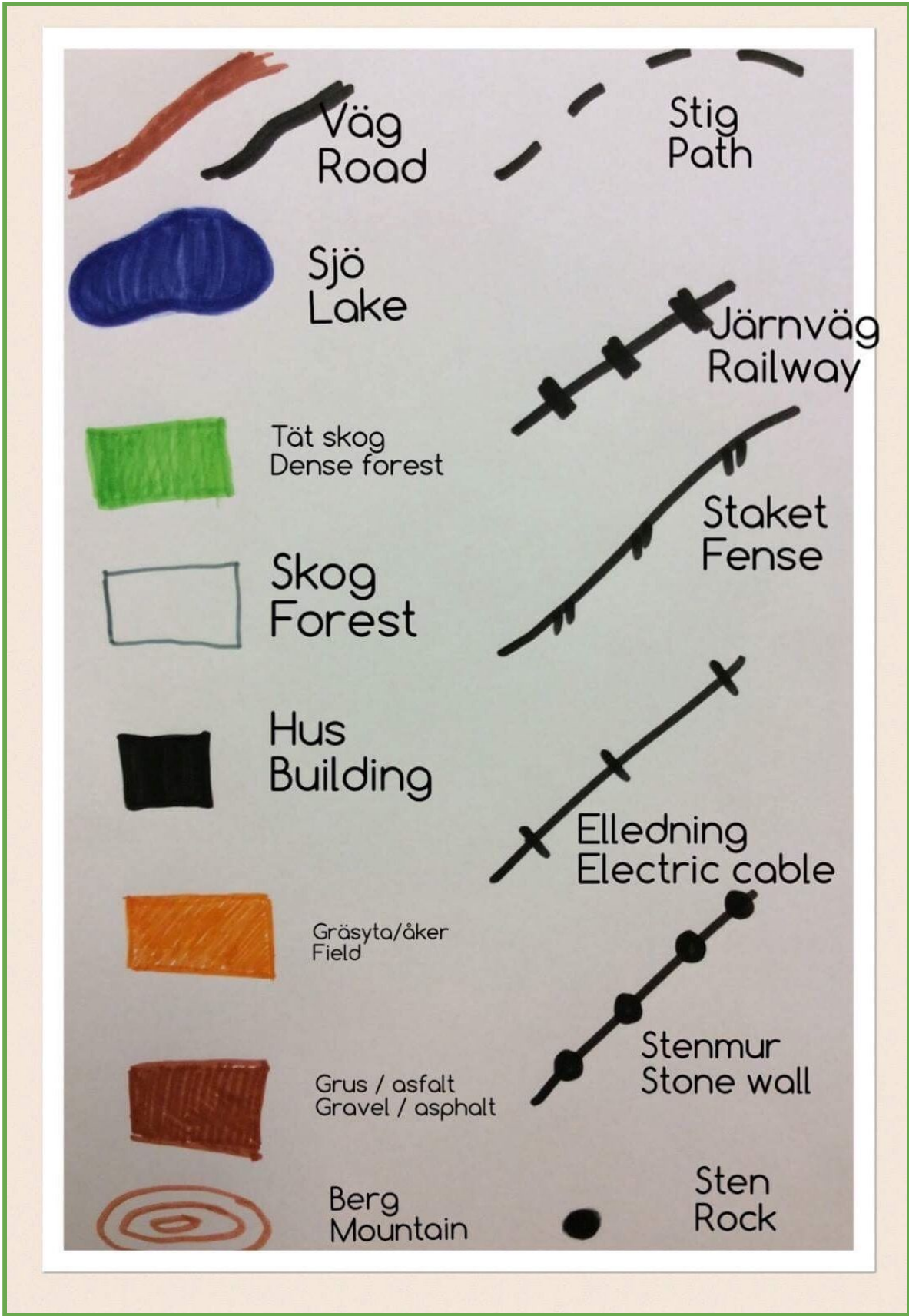
Przebieg lekcji

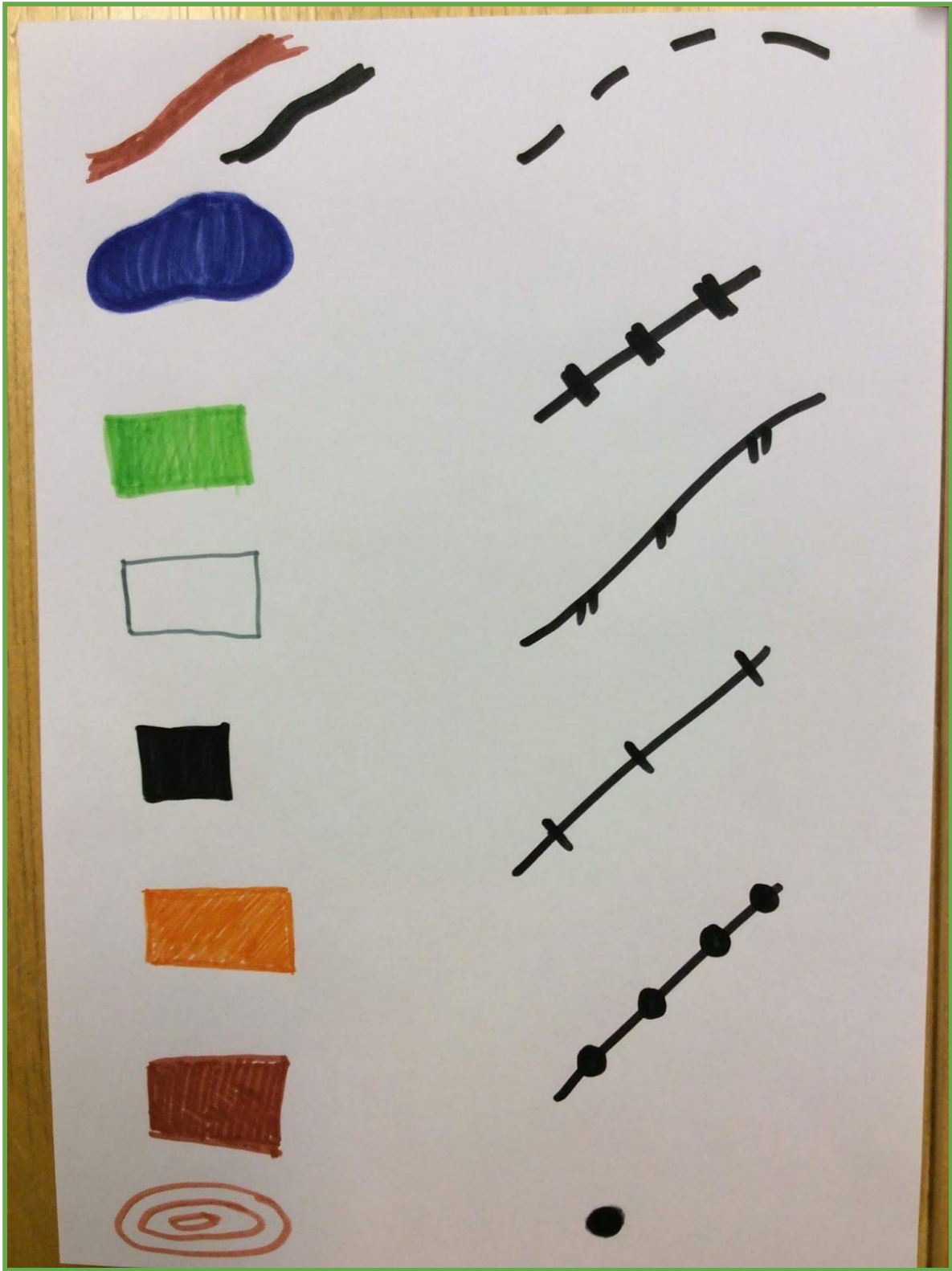
Uczniowie muszą powtarzać i utrwaląć umiejętność korzystania z mapy. Zabawnym sposobem korzystania z map jest zabawa w poszukiwaczy skarbów. Może z problemami do rozwiązania w grupach?

1. Porozmawiajcie o tym, jakich potrzebujesz umiejętności, gdy telefon lub gps nie pomogą Ci, co robisz, jeśli straciłeś zasięg?
2. Narysuj własną mapę. Porozmawiaj o widokach z ptasiej perspektywy. Narysuj swój własny pokój, klasę lub szkołę widziane z góry.
3. Oglądaj filmy o tym, jak działa mapa.
4. Narysuj lub napisz co pamiętasz o mapie.
5. Utwórz siatkę z kwadratami 5x5. Napisz A-E na górze siatki i 1-5 na boku. Umieść różne obiekty na siatce, na przykład jeziora, domy i las. Zmień mapę z przyjaciółmi i podążaj ich drogą.
6. Utwórz krajobraz na podwórku z górą, lasem, domem, jeziorem, stoczną, czy drogą. Jeśli chcesz, aby było trudniej, dodaj kolej, kabel elektryczny, kamienną ścianę i ogrodzenie. Zrób zdjęcie krajobrazu. Narysuj krajobraz w sposób realistyczny. Narysuj krajobraz jako mapę z symbolami.
7. Zakończ prosząc uczniów, aby powiedzieli, czego dowiedzieli się o mapach. Jeśli lubią, możesz wykonać test na temat symboli mapy.

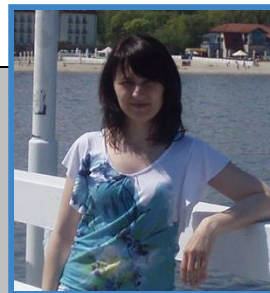








7.1.5 Czy lód lubi cukier, czy sól?



Anna Witek, Polska

<http://circletool.pariktigt.com/circles/8027>

wiek

8 lat

Materiały/przygotowania

3 miski, kostki lodu, cukier, piasek, sól

Czas

2 godziny lekcyjne

Miejsce

Sala lekcyjna, teren przyszkolny

Przedmiot/temat

Edukacja przyrodnicza

Podstawa programowa

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem; (6.1)
- wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku; wie, jak zachować się odpowiednio do warunków atmosferycznych; (6.5)

Opis/plan

FAZA I

Praca na platformie. <http://circletool.pariktigt.com:80/circles/8027>

- a) Przygotowanie potrzebnych materiałów.

FAZA II

Zajęcia na dworze.

Wykonanie doświadczenia:

- a) Napełnienie misek kostkami lodu.
- b) Umieszczenie soli na lodzie w 1 misce.
- c) Umieszczenie piasku na lodzie w 2 misce.
- d) Umieszczenie cukru na lodzie w 3 misce.

Obserwowanie lodu w miskach co 10 minut. Jakie zachodzą zmiany?

FAZA III

Omówienie doświadczenia.

Rozwiązanie testu na platformie.





7.1.6 Skala z naturalnymi obiektami

<i>Clara Høglund, Szwecja</i>	
http://circletool.pariktigt.com/circles/8987	
Wiek	
	9-11
Materiały/przygotowania	
	podział uczniów na grupy, iPad/aparat, piłka, materiały naturalne
Czas	
	1 lekcja
Środowisko	
	klasa, teren
Przedmiot	
	sztuka i matematyka
Podstawa programowa	

Sztuka: 4-6

Cel

- Podczas nauczania uczniowie będą mieli okazję rozwijać wiedzę o tym, jak tworzyć i prezentować własne obrazy różnymi metodami, materiałami i formami ekspresji.

Umiejętności

- Tworzenie obrazów przy użyciu cyfrowych technik i narzędzi oraz różnych materiałów.

Matematyka: 4-6

Cel

- Nauczanie matematyki ma na celu rozwijanie wiedzy i jej stosowanie w życiu codziennym oraz w różnych dziedzinach.
- Lekcja stworzy możliwość doświadczania wartości estetycznych podczas spotkań z wzorami matematycznymi.
- Uczniowie poznają pojęcia matematyczne i sposób ich wykorzystania w życiu codziennym.
- Poprzez udział w lekcji uczniowie dokonują refleksji nad znaczeniem i korzystaniem matematyki w życiu codziennym.

Umiejętności

- formułowanie i rozwiązywanie problemów przy użyciu matematyki oraz ocena wybranych strategii i metod,
- używanie i analizowanie pojęć matematycznych i zależności między pojęciami,

Treść

- Budowa obiektów geometrycznych. Skala i jej zastosowanie w codziennych sytuacjach.

Plan

Obejrzyj film wstępny.

Wyjdź na zewnątrz i weź udział w rozgrzewce.

Podzieleni na grupy uczniowie mają za zadanie, wykorzystując dostępne w pobliżu materiały naturalne, ułożyć jedną postać w skali 1: 2 i jedną postać w skali 2: 1.

Modelem jest członek grupy.

Ocena lekcji.

7.2 Ludzie, zwierzęta.

7.2.1 Wesoły ząbek, smutny ząbek

Hanna Sobiech, Katarzyna Koślacz, Polska



<http://circletool.pariktigt.com/circles/9155>

wiek:

5-7

Materialy/Przygotowania:

plakat "Zgadnij, kto to jest?" prezentujący uśmiechy uczniów, mleko, woda, sok winogronowy, cola, 4 jajka, rysunki produktów spożywczych, kolorowanki zębów

czas:

45 minut

środowisko:

klasa/plac przyszkolny

temat/przedmiot:

edukacja zdrowotna

Podstawa programowa:

Uczniowie:

- znają wpływ odżywiania się na stan uzębienia
- rozumieją potrzebę dbania o zęby
- będą stosować się do zaleceń stomatologa

edukacja przyrodnicza 6.9. 6.10

wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna 10.4.a.

opis/plan:

Faza 1: Zrobienie przez dzieci selfie - zdjęcia swojego uśmiechu, stworzenie "klasowego plakatu uśmiechów". Odgadywanie właścicieli uśmiechów i tematu zajęć.

Faza 2: Obejrzenie filmiku nt. jak dbać o zęby.

Faza 3: Eksperyment - jajko w różnych roztworach, postawienie hipotez, obserwacja wyników.

Faza 4: Dyskusja nt. różnych rodzajów produktów i ich wpływu na stan uzębienia.

Faza 5: Dzieci tworzą pracę plastyczną przedstawiającą zdrowe i niezdrowe dla zębów produkty spożywcze.

[Åse Nilsson](#) Zdjęcie z przeprowadzonego eksperymentu:



Åse Nilsson Moja klasa 2 testowała prezentację o zębach. Uczniom podobało się zajęcie, najbardziej plakat z ich uśmiechami. Wszyscy uczniowie zrobili selfie swoimi ipadami. Nie podpisywaliśmy zdjęć, musieliśmy zgadywać, czyj uśmiech przedstawia każde zdjęcie. Bardzo fajny pomysł, dużo śmiechu i radości. Ćwiczenia łatwe do zrobienia. Doświadczenie z jajkami zakończyło się sukcesem. Opis wyników eksperymentu przed całą klasą było ciekawym sposobem ewaluacji. Pozwoliliśmy, aby jajka leżały w różnych płynach przez cały tydzień. Postawiliśmy hipotezy i udokumentowaliśmy, co się dzieje z jajkami. Mimo że film i cały tekst w prezentacji były w języku angielskim, uczniowie uważali, że trudno go zrozumieć. Przetłumaczyliśmy wszystko razem. Zasadniczo bardzo dobrze zaplanowane zajęcia

7.2.2 Ślimaki

Malin Berntsson, Szwecja, Katarzyna Kościacz, Polska



<http://circletool.pariktigt.com/circles/8013>

wiek:

7 - 9

Materiały/przygotowania

Ipady i/lub projector, papier i długopisy, jeśli to możliwe, inne materiały plastyczne

czas

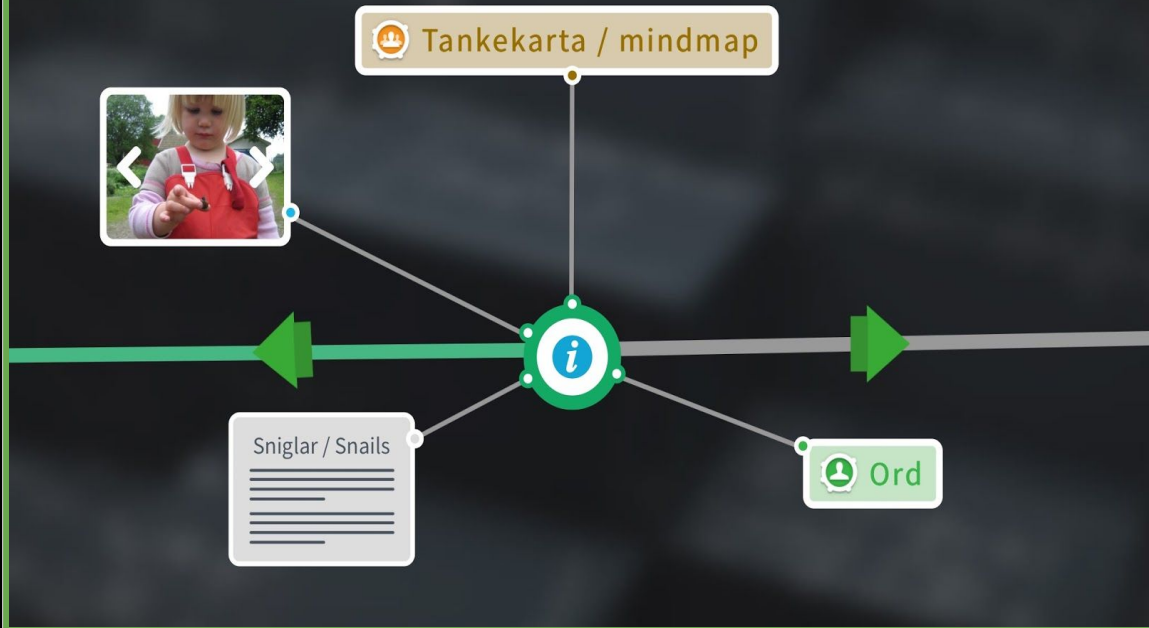
4 lekcje

środowisko

klasa, środowisko przyszkolne

przedmiot

język szwedzki, sztuka, przyroda Swedish



podstawa programowa

Język szwedzki 1-3

Cel: wyrażanie siebie w mowie i piśmie
czytanie i pisanie

tworzenie tekstów, w których współdziałają słowa i obrazy
teksty narracyjne i nie fikcyjne

wiadomości, narracje - struktura i zawartość

...uczniowie potrafią napisać prosty tekst za pomocą komputera i ręcznie

...poprzez łączenie tekstu i obrazu uczniowie potrafią wyjaśnić przekazywaną wiadomość

cel na koniec kl. 6: Uczniowie potrafią stworzyć różne typy narracji i zrobić zdjęcia, za pomocą których można przekazać informacje

Sztuka 1-3

Cel:

poszukiwanie i prezentowanie różnych tematów za pomocą rysunku

- proces tworzenia rysunku
- tworzenie rysunków narracyjnych, np. bajki
- fotografowanie

Cel na koniec kl.6

Uczniowie potrafią stworzyć różne typy narracyjnych i informacyjnych zdjęć.

Przyroda 1-3

Cel:

- ... korzysta z nauk biologicznych ... żeby opisać i wyjaśnić biologiczne związki ... z naturą
- ...zwierzęta...cykle życiowe i sposoby przystosowania się do różnych pór roku

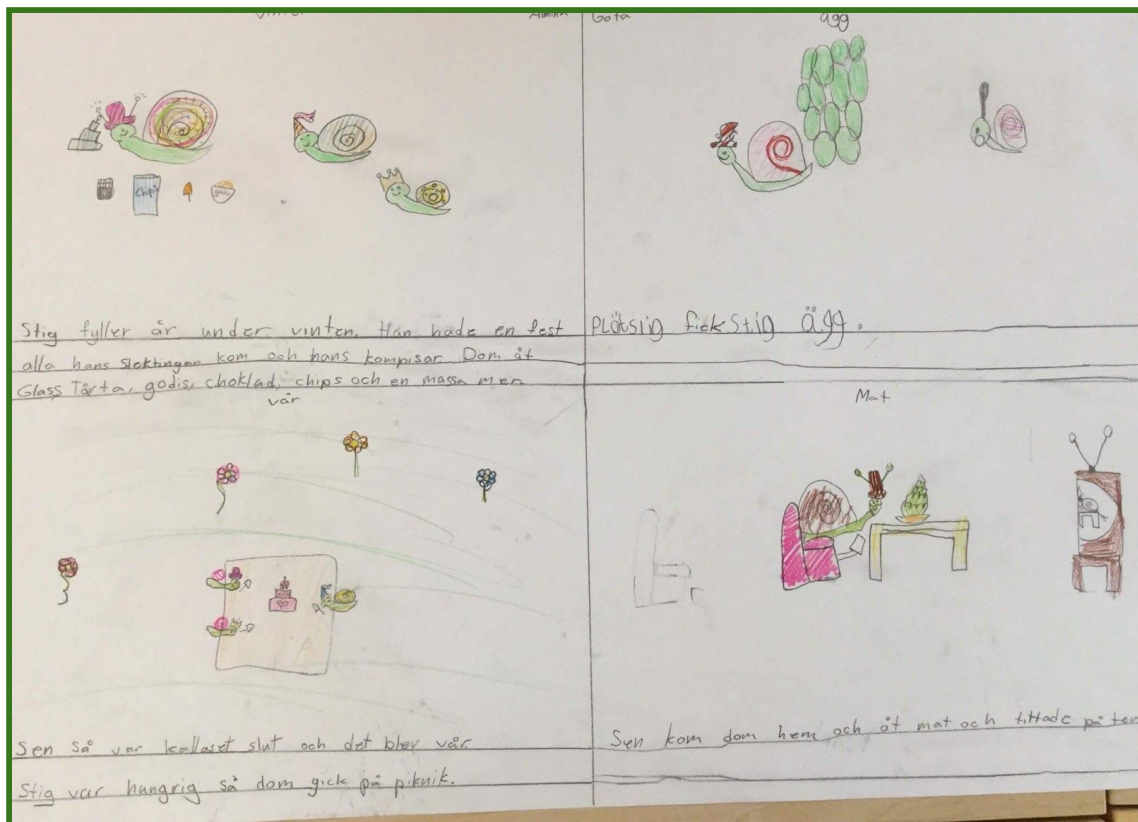
Na koniec klasy 3

Uczniowie potrafią opisać i podać przykłady prostych związków natury bazując na doświadczeniach i badaniu środowiska lokalnego. W rozmowie o porach roku uczniowie opisują zmiany w naturze i podają przykłady cykli życiowych zwierząt...

Przebieg lekcji

1. Prezentacja farmy ślimaków.
2. Zrobienie zdjęć ślimaków.
3. Stworzenie postaci ślimaka wykorzystując piasek, błoto, liście, patyczki.
4. Rysowanie ślimaka.
5. Stworzenie bajki/komiksu z rysunkami i tekstem. Wykorzystanie słów: ślimak, żyć, jeść, jajko, dzieci, zima.





Malin Berntsson

Zajęcia przeprowadziłam z 7-10 latkami. Uczniowie poznali całkiem nowe, a więc ekscytujące informacje dotyczące hodowli ślimaków. Jeśli wyjdziecie szukać ślimaków, warto porównać miejsca, w jakich zostały znalezione. Pisanie opowieści o ślimakach było dla niektórych łatwe, dla innych trudne. Uczniowie pisali teksty na swoich Ipadach.

Åse Nilsson

Przeprowadziłam zajęcia z uczniami klasy II. Były one interesujące dla większości uczniów, ale niektóre dzieci miały trudności ze zrozumieniem treści w języku obcym. Szybko traciły więc zainteresowanie.

Pokaz slajdów o tym, jak praca w gospodarstwie ślimakowym była bardzo jasna i łatwa do zrozumienia. Niektórzy uczniowie zapisali w zeszycie słowa kluczowe. Ponadto uczniowie stwierdzili, że wiele się nauczyli.

7.2.3 Scenariusz zajęć edukacji wczesnoszkolnej.



Katarzyna Trochym, Polska
http://circletool.pariktigt.com/circles/9391
Wiek:
8-9 lat
Materiały/przygotowania:
Nagrania odgłosów zwierząt, tekst ” Lew i zwierzęta”, kartoniki z nazwami zwierząt i ich cechami, filmiki zabaw zwierząt i ludzi, szarfy, hula – hop, talerzyki plastikowe, kartki do gry.
Czas:
2 x 45 minut
Środowisko:
Część zajęć planuję w sali lekcyjnej a około 30 minut na boisku szkolnym.
Przedmiot/temat
Edukacja wczesnoszkolna/ Zachowania oraz cechy zwierząt i ludzi.
Podstawa programowa

Uczeń:

- uważnie słucha wypowiedzi innych (nauczyciela, koleżanek lub kolegów) i je rozumie;
- słucha w skupieniu i ze zrozumieniem czytanych tekstów literackich;
- czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci i wyciąga z nich wnioski;
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje;
- udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski;
- poszerza zakres słownictwa i struktur zdaniowych;
- dba o kulturę wypowiedzianą się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym;
- ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego;
- ocenia postępowanie swoje i innych, potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe;
- współpracuje z innymi w różnych sytuacjach;
- rozpoznaje powszechnie znane rośliny i zwierzęta w różnych środowiskach przyrodniczych;
- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
- respektuje zasady gier i zabaw, podporządkowuje się decyzjom sędziego;
- właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę.

Opis/plan

- Zabawa wprowadzająca do zajęć: uczniowie słuchają odgłosów zwierząt i próbują odgadnąć o jakie zwierzę chodzi.
- Czytanie bajki pt. „Lew i zwierzęta”.
- Wybieranie spośród kartoników z nazwami zwierząt, tylko tych, które wystąpiły w tekście. Uczniowie obok nazw zwierząt układają kartoniki z cechami wymienionymi w tekście. W ten sposób powstają pary wyrazów, które uczniowie głośno odczytują.
- Obejrzenie filmików „Jak się bawią zwierzęta?”
- Obejrzenie filmików „Jak się bawią dzieci?”
- Porównywanie zabaw zwierząt i ludzi. Wskazywanie podobieństw i różnic. Wyjaśnianie czemu służy zabawa?
- Rozmowa na temat wpływu zabawy na zdrowie. Uczniowie oglądają zdjęcia


przedstawiające różne rodzaje zabaw, wskazują na te, które korzystnie wpływają na zdrowie i samopoczucie.

- Zabawy zwierząt – Uczniowie dobierają się w pary i naśladują zabawy zwierząt.
- Zabawa „Kółko – krzyżyk” Pokazywanie gestem zwierząt.
- Quiz o zwierzętach – podsumowanie lekcji.
- Samoocena ucznia. Kolorowanie zwierzęcia.





7.2.4 Temat: Święty Franciszek - rzecznik wiary radosnej, miłości do świata, ludzi i zwierząt.

<i>Iwona Czernic, Polska</i>	
http://circletool.pariktigt.com/circles/9396	
Wiek:	
	13-14
Materialy/przygotowania:	
	Wyrazy w formie puzzli (miłość, patron, stygmaty, zwierzęta, Asyż itp.) uczniowie dobierają się w pary dopasowując części puzzli, wizerunki św. Franciszka w kopertach ukryte w terenie, tekst krótkiego życiorysu św. Franciszka, treść dekalogu św. Franciszka (każde przykazanie na oddzielnej karteczce), prześcieradła, elementy przyrodnicze: kamienie, liście, gałązki, piasek itp.
Czas:	
	45 minut
Środowisko:	
	Teren przyszkolny
Przedmiot/temat	
	Język polski Temat: Święty Franciszek - rzecznik wiary radosnej, miłości do świata, ludzi i zwierząt.

Podstawa programowa

Uczeń:

- odbiera komunikaty pisane, mówione, w tym nadawane za pomocą środków audiowizualnych,
- rozróżnia informacje przekazane werbalnie oraz zawarte w dźwięku i obrazie;
- samodzielnie dociera do informacji zawartych w wypowiedziach ustnych;
- przedstawia najistotniejsze treści wypowiedzi w takim porządku, w jakim występują one w tekście;
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (w obrazach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych;
 - tworzy spójne wypowiedzi ustne (monologowe i dialogowe) opis dzieł sztuki, charakterystyka postaci rzeczywistej, dostosowuje odmianę i styl języka do gatunku, w którym się wypowiada;
- uwzględnia w analizie specyfikę tekstów kultury przynależnych do następujących rodzajów sztuki: literatura, sztuki plastyczne, sztuki audiowizualne.

Opis/plan

Faza 1:

Przywitanie i polecenie uczniom, aby każdy przyniósł sobie kamień. Dobranie się w pary poprzez odnalezienie dwóch pasujących puzzle (wyrazy dwusylabowe) - uczniowie budują krótką definicję za pomocą wyrazów bliskoznacznych, aby inni odgadli dany wyraz, układają przed sobą i przykładają kamieniem.

Faza 2:

- **Pytanie kluczowe:** Z kim kojarzą się wymienione pojęcia?
- **Podanie celu głównego:** Poznajemy filozofię św. Franciszka i wykorzystujemy jego poglądy do budowania naszej świadomości ekologicznej w formie apelu (przemówienie, plakat, ogłoszenie, list otwarty)
- Odczytanie informacji z podręcznika o św. Franciszku.
- Szukanie obrazów(wizerunki św. Franciszka) umieszczonych w terenie.
- Krótkie omówienie ich treści (jakie elementy życiorysu są w nich zawarte?)
- Odczytanie dekalogu św. Franciszka opartego na jego pismach i wczesnych źródłach franciszkańskich.
- 10 uczniów losuje karteczki z przykazaniami i głośno odczytuje ich treść.
- Omówienie formy wypowiedzi publicznej - apelu.
- Wystosowanie apelu do współczesnych w formie plakatu wykonanego z elementów przyrodniczych.

Faza 3:

1. Podsumowanie lekcji, nawiązanie do symboliki kamienia, odniesienie ich na swoje miejsce, wykonanie zdjęć.
2. Zadanie pracy domowej.

Odszukaj w różnych źródłach informacje o poezji franciszkańskiej. Wybierz dowolny utwór należący do tego nurtu i napisz krótką notatkę, w której omówisz, w jaki sposób przedstawiono w nim ideę franciszkańską.



7.2.5 W rodzinie pingwinów.

<i>Katarzyna Stachniak, Polska</i>	
http://circletool.pariktigt.com/circles/9505	
Wiek:	
	7-8 lat
Materiały/przygotowania:	
	Prezentacja lekcji na platformie ICT, książki, encyklopedie, filmy, atlasy zwierząt, materiał przyrodniczy, foliowy worek, karty pracy.
Czas:	
	2 x 45 minut
Środowisko:	
	Teren przed szkołą, środowisko przyrodnicze, klasa.
Przedmiot/temat	
	Edukacja zintegrowana/ <u>z uwzględnieniem ucznia z trudnościami w przyswajaniu wiedzy.</u>
Podstawa programowa	

Uczeń:

- a) uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- b) zna wszystkie litery alfabetu; czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci i wyciąga z nich wnioski, wyszukuje w tekście potrzebne informacje,
- c) w formie ustnej tworzy kilkudzaniową wypowiedź,
- d) potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych, współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki.
- e) śpiewa proste melodie, piosenki z repertuaru dziecięcego;
- f) nazywa oraz wyróżnia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski,
- g) mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia, rozwiązuje proste zadania tekstowe.

Opis/plan

Faza 1: Wprowadzenie – podanie tematu zajęć, celów lekcji, obejrzenie na komputerze mapy świata, mapy konturowej Arktyki i Antarktydy, odgadnięcie zagadki o pingwinach.

Faza 2: Szukanie informacji dotyczących pingwinów w różnych źródłach informacji (książki, filmy przyrodnicze, atlasy zwierząt, encyklopedie, Internet).

- podanie do przeczytania krótkich, rzeczowych, gotowych informacji.

II lekcja – poza szkołą – wspólne ułożenie Oceanu Atlantyckiego z worka foliowego oraz właściwe rozmieszczenie dwóch kontynentów Antarktydy i Arktyki ze wskazaniem biegunów i rodzajów zwierząt na nich żyjących.

- zabawy matematyczne: „Lodowa kra” – pamięciowe rozwiązywanie zadań, wykonywanie działań na mnożenie.

- podanie kart pracy z konkretnymi rysunkami do działań.

„Muzyczna przygoda” – zabawy z piosenką „Pingwin”


Wspólne tworzenie pingwina ze śniegu i innych dostępnych materiałów przyrodniczych.

Faza 3: Podsumowanie po każdej lekcji, odpowiedź na pytanie „Co zapamiętamy z dzisiejszych lekcji”. Test „Prawda – fałsz”. Zadanie pracy domowej.





7.2.6 Co robiliśmy na lekcji angielskiego dziewiątego grudnia?

<i>Małgorzata Matyszek, Polska</i>	
http://circletool.pariktigt.com:80/circles/9400	
Wiek:	
12-13	
Materiały/przygotowania	
Telefon komórkowy	
Czas	
45 minut	
Środowisko	
plac szkolny, klasa	
Przedmiot	
j. angielski	
Podstawa programowa	
Uczniowie: <ul style="list-style-type: none">- potrafią napisać o czynnościach przeszłych- przypominają sobie użycie spójników (first, then, after that, finally)- przypominają sobie formy przeszłe czasowników (regularne i nieregularne)	

Opis

Faza 1 klasa (10 minut)

Uczniowie dzieleni są na grupy.

Każda grupa otrzymuje listę zadań.

Faza 2 plac szkolny (15 minut)

Uczniowie wykonują zadania (muszą nagrać to co wykonują lub zrobić zdjęcie).

Faza 3 klasa (20 minut)

Każda grupa musi napisać o czynnościach wykonywanych na placu szkolnym i dołączyć zdjęcia lub nagrane filmy.

Każda grupa wysyła prezentację do nauczyciela.

Informacja zwrotna jest wysyłana do uczniów.



7.3 W jaki sposób pracować poza szkołą – praktyczne przykłady.

7.3.1 Matematyka

W książce „Matematikundervisning som fungerar” (Matematyka, która działa - naprawdę, 2008, Helen Rundgren) można przeczytać o tym, co pomaga nauczycielowi w wyjściu z uczniami na zewnątrz w celach edukacyjnych. Znajduje się opis matematycznego plecaka, jednego dla grupy czterech uczniów. Zalecana zawartość - to termometr, stoper, taśma pomiarowa, kalkulator, skala, grube liny, sznurki, kołki, taśmy, ceraty, kartki papieru, długopisy i spinacze do bielizny. W plecaku nauczyciela powinny znaleźć się również noże, piły, środki pierwszej pomocy, długa taśma pomiarowa, kredy asfaltowe i książka o nauczaniu matematyki w plenerze. Zdaniem autora korzystne jest, aby dać uczniom otwarte problemy bez "podanej drogi do naśladowania". Ważną częścią jest rozmowa o możliwych rozwiązaniach. Co uczniowie przewidywali na początku zadania i jak znaleźli rozwiązanie. Podczas rozmowy nauczyciel zauważy, kto rozumie zagadnienie, a kto nie.





7.3.2 Mapy i symbole

Ćwiczenie świadomości przestrzennej, pojęcie i zrozumienia, w jaki sposób działa mapa.

Dobrym wprowadzeniem do wiedzy o mapach są jednometrowe kije. Jeśli masz ich sto, możesz tworzyć fantastyczne mapy do chodzenia. Zbuduj mapę z kwadratów, zaznacz, gdzie jest północ. Zastosuj na przykład kamienie jako góry, czarne klocki jako budynki, koła hula hop jako studnie, coś niebieskiego jako wodę, zielonych linki jako lasy i żółte linki jako trawniki. Oznacz linie boczne literami i cyframi.

Pierwszym zadaniem może być umieszczenie gór, budynków i inne rzeczy we właściwym położeniu. Drugim może być narysowanie tej mapy z obiektami w odpowiednim położeniu, a następnie narysowanie ścieżki na mapie. Zamieńcie się mapami i przejdźcie zaznaczoną ścieżką. Jest to zabawny sposób na poznanie funkcji map i jej oznaczeń.

Następnym krokiem może być znalezienie odpowiednich miejsc na mapie szkoły. Na początku uczniowie idą razem w grupie. Następnie mogą znajdować różne miejsca na szkolnym i wskazywać je na mapie. Potem uczniowie mogą pracować

w parach, a może nawet samodzielnie. Mogą zaznaczyć obiekty na mapie szkoły, a następnie zmienić się mapami z przyjacielem i szukać zaznaczonych obiektów wg mapy.

Narysowanie własnej mapy szkoły to trudne zadanie, co oznacza, że nie dla każdego! Niektórzy uczniowie muszą trenować poprzez wykonanie map własnych pokoi lub klas, aby najpierw zrozumieć proporcje i perspektywę z lotu ptaka. Mapy powinny zawierać kilka szczegółów dla młodszych uczniów, więcej szczegółów dla starszych uczniów. Każda stacja może być wyzwaniem. Dajmy uczniom problem do rozwiązania w grupie, czy zadajmy pytanie lub postawmy przed uczniami fizyczne wyzwanie.

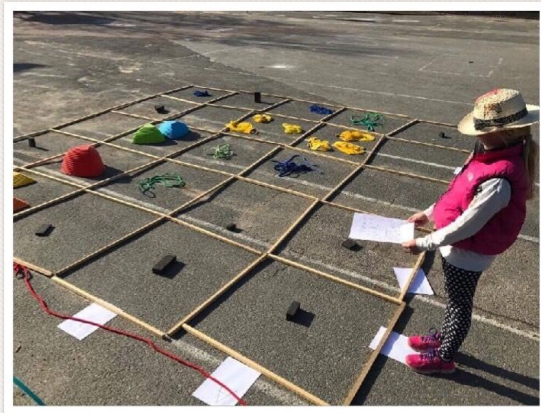




A GRID



BUILD IT.
PUT OUT LETTERS AND NUMBERS AS COORDINATES.
TELL THE STUDENTS WHAT COORDINATES TO PUT THE DIFFERENT PARTS AT. "PUT THE MOUNTAIN AT SQUARE 2D."
DRAW THE GRID WITH ALL THE PARTS.
DRAW A PATH.
CHANGE THE GRID WITH A FRIEND AND TRY TO FOLLOW THE PATH.







7.3.3 Spacer - Quiz

Kolejne działanie „spacer quiz” można powiązać z dowolnym przedmiotem, np. jako podsumowanie zrealizowanego tematu/działu. Jeśli uczniowie mają dostęp do Internetu, mogą odnaleźć odpowiedzi w czasie wyjścia w teren. Będzie dość ekscytujące dla uczniów, kiedy odwiedzą np. miejsca historyczne i dowiedzą się, co się tam działo.



7.3.4 Kody QR

Często wykorzystywane w lekcjach. Są ciekawe dla uczniów, ekscytujące jest ich szukanie i uzyskanie informacji dzięki ich zeskanowaniu. Do zajęć z QR kodami potrzebne są urządzenia takie jak iPady czy telefony, potrzebny jest też dostęp do Internetu. Kody mogą zawierać pytanie lub zadanie. Jeśli chcesz skupić się na pięciu wielkich religiach, zadaniem może być zilustrowanie różnych modlitw, budynków religijnych, narysowanie mapy świata i zaznaczenie obszarów występowania różnych religii.

Zadaniem może być również stworzenie zadania w postaci kodu dla innych uczniów, przyjaciół w klasie lub młodszych uczniów.







7.3.5 Geocaching

Geocaching jest również alternatywą. Narzędziami potrzebnymi do zadania jest GPS, iPady albo telefony z dostępem do Internetu oraz mapy, które można znaleźć w Internecie na stronie geocaching.com. Dzięki temu można stworzyć matematyczne zadania problemowe do rozwiązania w grupie uczniów. Mogą przydać się wykałaczkę, sznurki, drzewa, ręce i stopy, skały i przyjaciele.

Jeśli organizujesz geocaching z uczniami, to rozpocznij od ustalenia zasad. W jaki sposób należy zachowywać się w przyrodzie i w różnych środowiskach? Jako skarbu nie zostawiaj nic groźnego, nic do jedzenia, nie pieniądze.



7.3.6 Polowania

Różnego rodzaju polowania powodują korzystne podniesienie pulsu uczniów przez cały czas zajęć. Jako przykład - zabawa „clap hunt”, dwa zespoły i więzienie.

Jeden zespół poluje na drugi. Jeśli uczeń zostaje złapany, musi iść do więzienia. Uczeń może zostać uwolniony, jeśli kolega kłaśnie w jego rękę. „Colour hunt” pozwoli poćwiczyć mówienie w języku angielskim. Każdy stoi blisko myśliwego, który wypowiada słowa: „chcę dotknąć czegoś ... czerwonego”. A potem każdy uczeń ucieka, jeśli znajdzie coś czerwonego, jest wolny. A jeśli nie - myśliwy zatrzymuje go.

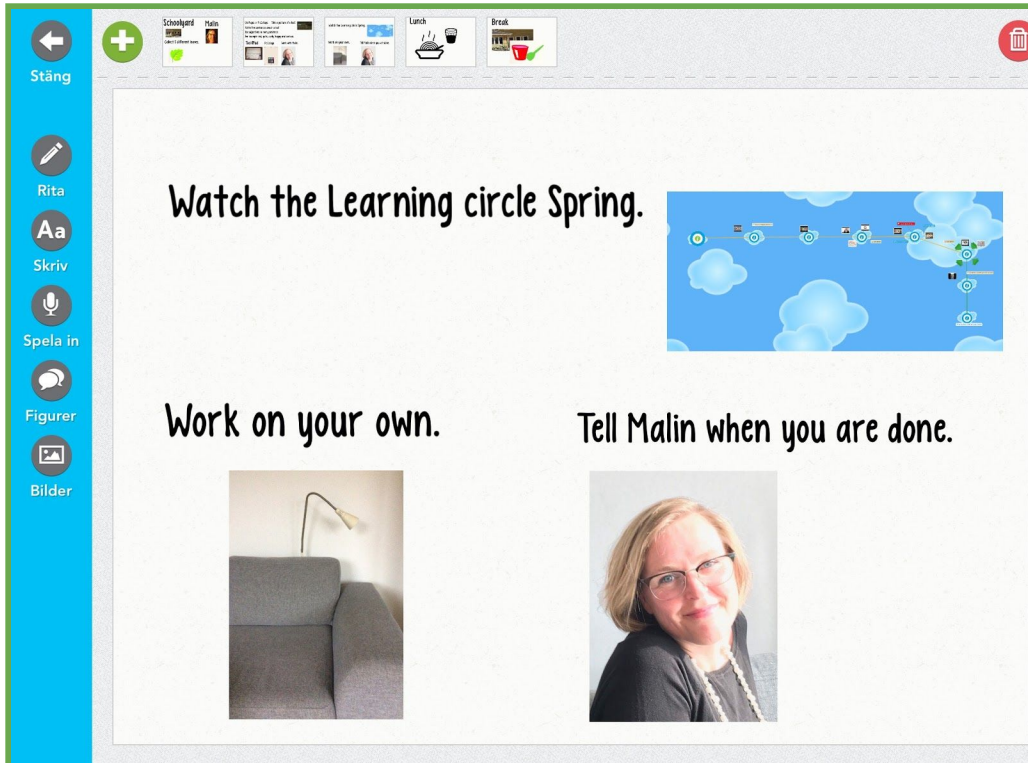
Która godzina? To jest gra podobna do „kur i kurcząt” lub „pod skrzydłami orła”. Uczniowie stoją na krótszym boku prostokątnego obszaru. Myśliwy zajmuje miejsce w środku tego obszaru, uczniowie krzyczą „która godzina?” Myśliwy odpowiada "jest godzina trzecia". Wtedy każdy musi skoczyć trzy kroki w dowolną stronę. Ale jeśli myśliwy powie „czas obiadu”, to każdy musi przemieścić się do przeciwnego krótkiego boku i w tym czasie może być złapany przez myśliwego.



7.3.7 Podejście wyjaśniające

Z naszego doświadczenia wynika, że jeśli masz aplikację taką jak Ritprata (Drawtalk), można pokazać uczniom obrazy, teksty, symbole i słowa, wyjaśnić, co będą robić, gdzie, z kim i kiedy. Dla niektórych uczniów korzystne jest to, że lekcja zawsze zaczyna się w taki sam sposób, nauczyciel stoi zawsze w tym samym miejscu, czy wykonuje czynności

organizacyjne z grupą w ten sam sposób za każdym razem. Można też ustalić miejsca do siedzenia dla uczniów, podczas gdy nauczyciel podaje im instrukcję.



The image shows a digital learning interface. On the left is a blue sidebar with icons and labels: a back arrow labeled 'Stäng', a plus sign, a pencil labeled 'Rita', 'Aa' for text, a microphone labeled 'Skriv', a play button labeled 'Spela in', a speech bubble labeled 'Figurer', and a picture icon labeled 'Bilder'. The top of the interface has a grey bar with icons for 'Skoltyd', 'Malin', 'Lunch', and 'Break'. The main white area contains the text 'Watch the Learning circle Spring.' next to a blue graphic with clouds and a path. Below this, it says 'Work on your own.' with a photo of a grey sofa and a lamp, and 'Tell Malin when you are done.' with a photo of a woman with glasses.

Stäng

Rita

Skriv

Spela in

Figurer

Bilder

Skoltyd Malin Lunch Break

Watch the Learning circle Spring.

Work on your own.

Tell Malin when you are done.

Timstock to visualize how long an activity is going on.



PIC•COLLAGE

7.3.8 Zmysły, doświadczenia

Najlepsze wspomnienia są takie, które pamiętasz. Zapamiętywanie jest prostsze, jeśli można połączyć fakty i wiedzę ze zmysłami. Przykładem tego jest nasza wyprawa wędkarska, Uczniowie mieli nam pomóc przy planowaniu wycieczki; czego potrzebujemy i jak sobie poradzimy? (rozwiązywanie problemów) Musieli nosić rzeczy do jeziora (ich organizmy doświadczyły ciężkiej pracy). Nad jeziorem uczniowie chcieli zarzucić haczyk do wody, ale nie byli pewni co do skuteczności przynęty (ciekawość). Ci, którzy używali markowych wędek, trochę przestraszeni, ale jednocześnie mieli nadzieję na złowienie ryby jako pierwsi. W związku z bardzo ładną pogodą wszyscy czuli się

zrelaksowani (z otwartymi zmysłami). A kiedy złowiliśmy naszą pierwszą rybę, ogarnęła nas radość i poczucie sukcesu. Wpuszczaliśmy ryby z powrotem do wody, więc czuliśmy się dobrze. Zapach ryb wpadał do naszych nosów (niektórzy twierdzą, że zapach jest naszym najsilniejszym zmysłem, który wspomaga pamięć). I w końcu spędziliśmy razem wspaniały czas, bez stresu i bez hałasu (szczęście). Naprawdę silny motywator do uczenia się.

Inny przykład emocji, które pojawiły się podczas zajęć w plenerze, to sytuacja kiedy poszliśmy do kościoła w naszym sąsiedztwie. Jeśli czytamy o historii i religii, niewielu z naszych uczniów chce naprawdę słuchać i zapamiętać to, co chcemy, aby uczniowie nauczyli się i to wiedzieli. Odwiedziliśmy nasz stary kościół i zobaczyliśmy nagrobki, które są związane z osobami, mieszkającymi w naszej miejscowości, wspominaliśmy ich historie, weszliśmy do pomieszczenia, które zazwyczaj jest zamknięte. To było lepsze, niż film.

Zwierzęta są kolejnym przykładem, który przemawia do naszych zmysłów. Kiedy odwiedzamy farmę lub stajnię i zbliżamy się do dużych lub małych zwierząt, to odczuwamy wszystkie nasze zmysły na własnej skórze. Miło podejść do kotka lub małego baranka, ale nieco ciekawiej czy z obawą do ogromnego konia lub krowy.

Według Petera Gärdenforsa, filozofa i profesora nauk kognitywnych, dla trwałości wiedzy lepiej jest angażować jak najwięcej zmysłów (Titti Olsson, Lärarförlaget, 2015, S206). Daje on również przykład, w jaki sposób wiedza jest w naszym całym organizmie, nie tylko w naszej głowie. Kiedy jesteśmy w domu i pojawia się potrzeba wykorzystania kodu do bankomatu, nie ma żadnych problemów. Ale jeśli pojedziemy za granicę i numery nie są w tej samej kolejności, trudno jest przypomnieć sobie kod, ponieważ nie możemy użyć naszej „pamięci ciała” (S207).

Inną rzeczą, którą musimy mieć na uwadze jest to, aby doceniać naszych uczniów za włożoną pracę. Nie za osiągnięte wyniki, ale za ich włożony wysiłek. To tak, jak trenerzy postępują z piłkarzami. Doceniają oni wysiłki, nie wyniki i strzelone bramki. Oni muszą ćwiczyć i nadal pracować. Dokładnie tak, jak nasi uczniowie w szkole. Dobrym wynikiem testu jest piękny. Ale nie pomaga ci następnego dnia. Po teście ważne jest dalsze ćwiczenie, więc uczeń powinien być dumny z podjętych wysiłków bez względu na wyniki.

A jeśli chcesz pomóc uczniom myśleć o nauce, wskazać, co mogliby zrobić w inny sposób, to pamiętaj, że na początek należy powiedzieć kilka słów o tym, co zrobili poprawnie. To może być różnica pomiędzy rozmową o uczeniu się lub rozmową z cichymi negatywnymi

myślami. John Gregory Yates Hattie opisuje to w swojej książce „Hur vi LAR” (Jak uczymy, 2014, Natur och Kultur, p368).









7.4 Gry

7.4.1 Gry karciane

Gry karciane są również dobre do stosowania poza budynkiem szkolnym. Można wybrać do wykorzystania 5 - 10 kart. Jeśli np. pojawi się 6, trzeba będzie coś zrobić 6 razy. Znaczenie koloru możesz ustalić z uczniami. Np. kier może oznaczać skakanie, trefl czołganie się, caro ćwiczenie z utrzymaniem równowagi, apik chodzenie wstecz. Inny przykład: kolory mogą być różnymi działaniami arytmetycznymi, a numery należy łączyć z np. 5. Można też ustalić zadania związane z częściami mowy, wyrazami, słowami w języku obcym; itp.



7.4.2 Piłka w kole

Zabawna gra, która pozwala zwiększyć prędkość intelektualną jest piłka w kole. Potrzebujesz piłki i około 12 uczniów w okręgu. Jeśli trzeba powtarzać stolice Europy, można zrobić to tak: ten uczeń, który trzyma piłkę, mówi stolicę i rzuca piłkę do innego ucznia, który podaje odpowiedni kraj. Potem odwraca się o 360 stopni, mówi nową stolicę i przekazuje piłkę do innego ucznia.

Można również wybrać tematykę zwierząt żyjących w lasach, mnożenie, czasowniki, które zaczynają się od ostatniej litery w słowie od poprzedniego ucznia itd.



7.4.3 Taniec

Działanie, które można przeprowadzić zarówno na lekcji, jak i przerwie jest taniec. W wielu szkołach znajdują się uczniowie zainteresowani tańcem. Mogą oni prowadzić takie zajęcia z przyjaciółmi, np. jako rozgrzewkę, przerwę śródlekcyjną lub podczas przerw między lekcjami.

Dobrym uzupełnieniem jest berek taneczny. Uczeń, który zostaje berkiem, staje w kółku hula hop i tańczy przez chwilę. Pozostali naśladują jego ruchy. Do zajęć tanecznych poza szkołą potrzebne są głośniki zewnętrzne.



7.4.4 Inne gry i zabawy

- Gra 36 - istnieje również gra zwana 36. Potrzebna jest kostka i zadania związane z przedmiotem, który prowadzisz. Może to być mierzenie różnych długości, średnicy drzewa, liczenie trójkątów, z możliwością zaobserwowania w okolicy. Może być też krótka notatka o historycznej osobie, o której uczniowie muszą ułożyć piosenkę. Można

umieścić notatki w widocznych miejscach różnych części terenu przyszkolnego lub w lesie. Uczniowie mogą ulec duchowi konkurencji i biegać jak nigdy wcześniej, aby znaleźć jak najwięcej notatek tak szybko, jak to możliwe. Jeśli uczeń wylosuje 5 na kostce, szuka zadania nr 5. Jeśli wylosuje 3 następnym razem, szuka notatki nr 8 ($5 + 3 = 8$). Który z uczniów najszybciej dojdzie do zadania 36, wygrywa. Gra ta jest opisana na stronie 38, książki „Lara matematik Ute” (O uczeniu matematyki w plenerze, autor Kajsa Molander i inni, Outdoor nauczania Förlag AB, 2010).

- Stwórz swoją własną książkę. Wyjdź na zewnątrz i szukaj w środowisku naturalnym czegoś, co reprezentuje każdą literę alfabetu. Następnie zrób zdjęcie tego obrazu. Wydrukuj zdjęcia i umieść je w specjalnym albumie tworząc swoją własną książkę. Dodaj liter, słów i innych faktów związanych z tym przedmiotem.
- Ślepy wąż.

<https://youtu.be/BW1NuIzniQw>

<https://www.youtube.com/watch?v=zhpD974b3ws&feature=y>

Cel: Każdy zespół uczniów, tworzący węża, ma zadanie umieścić jak najwięcej kamieni w wiaderku lub innym, umówionym miejscu.

Krok 1

Umieść wiadro w środku okręgu. Kamienie porzuczaj losowo na powierzchni.

Krok 2

W zależności od ilości osób w grupie podziel uczestników na grupy 6 - 7 - osobowe. Uczestnicy ustawiają się jeden za drugim, tworząc węża.

Krok 3

Wszyscy uczestnicy ustalają znaki, jakie będą stosować w celu porozumiewania się (nie można mówić), zawiązują oczy, za wyjątkiem osoby stojącej na samym końcu. Ostatnia osoba poprowadzi uczestników stosując umówione znaki (ściśnięcie prawego/lewego ramienia osoby przed nią). Pozostali uczestnicy przekazują znak osobie stojącej przed nimi.

Krok 4

Kierowany przez ostatnią osobę wąż zmierza w kierunku kamieni.

Krok 5

Kiedy pierwszy uczestnik chwyci kamień, wrzuca go do wiadra lub kładzie

w umówionym miejscu, następnie zdejmuje opaskę, przechodzi na koniec węża i będzie nim kierować.



- Gra pobudzająca pracę mózgu.

<https://drive.google.com/file/d/0B7qJYqBF0vjrenZxSEFhdkIEam8/view?usp=shring>



Każdy siedzi na kolanach w kręgu, ręce ułożone są przed graczem, na powierzchni. Każdy gracz kładzie swoje ręce bezpośrednio przed sobą na ziemi, następnie przekłada prawą rękę pomiędzy ręce osoby siedzącej z prawej strony. Ręce tworzą naprzemienny wzór. Rozpoczynająca osoba wybiera kierunek stukania ręką w powierzchnię, w lewo lub w prawo. Następna ręka, która jest w kręgu, stuka w ziemię i następna, i tak dalej... Jedno uderzenie utrzymuje wybrany kierunek stukania, podwójne uderzenie zmienia kierunek uderzeń. Jeśli ktoś pomyli się, musi zabrać tę rękę poprzez umieszczenie jej na plecach. Wszystkie inne ręce pozostają tam, gdzie są. Gdy obie ręce gracza są

zabrane, osoba ta odpada z gry. Gra kończy się, gdy pozostały dwie osoby w grze.

- Śledź cień.

Eksperymenty badające cień - to świetny sposób, aby dowiedzieć się więcej o słońcu. Połóż duży kawałek papieru na ziemi w słonecznej części placu zabaw. Umieść wysoki obiekt na górze (np. butelkę z wodą) i narysuj ślad cienia obiektu. Godzinę później ponownie narysuj cień obiektu. Powtórz jeszcze raz. Co dzieje się z cieniem?



- Zoom

Ta wciągająca zabawa grupowa pomaga uczniom rozwijać umiejętności komunikacyjne oraz podejmować i rozwiązywać problemy. Zabawa może być oparta na wybranej książce, baśni, legendzie, którą uczniowie znają. Sekwencja obrazków może przedstawiać nieznaną uczniom historię.

Krok 1.

Nauczyciel rozdaje jedną ilustrację każdemu uczniowi.

Krok 2.

Wyjaśnij, że uczestnicy mogą patrzeć tylko na własne zdjęcie oraz trzymają swoje zdjęcia

ukryte przed kolegami.

Krok 3.

Zadaniem dla grupy jest ułożenie sekwencji zdjęć w kolejności na podstawie ich ustnego opisu i ułożenie historyjki związanej z ilustracjami.

Krok 4.

Gdy grupa uważa, że wszystkie zdjęcia ułożyła w odpowiedniej kolejności, ilustracje mogą być pokazane grupie.

Krok 5.

Uczniowie opowiadają historyjkę.

Propozycje opowiadań:

1. bezpieczeństwo nad wodą
2. mój dzień

Zadania dodatkowe – uczniowie mogą spisać historię, narysować swój rysunek, stworzyć spis zasad zachowania....

Rysunki mogą dotyczyć lektury szkolnej, planu wydarzeń utrwalanych treści historycznych, ukazywać procesy zachodzące w przyrodzie.

- Zabawa w chowanego inaczej - uczniowie zamykają oczy i liczą do 10, w tym czasie jeden z nich robi zdjęcie wybranego obiektu w pobliżu; uczeń pokazuje innym osobom zrobione zdjęcie; inni próbują znaleźć ten obiekt.



- Podchody z przymiotnikiem w tle - nauczyciel daje uczniom listę przymiotników. Zadaniem dzieci jest znalezienie w pobliżu obiektu, który można opisać każdym przymiotnikiem z listy. Powinni też zrobić zdjęcie i napisać krótki opis tej rzeczy.



TRANSFER WSPÓLPRACY
praca w grupie
wiek
8-11
materiały/przygotowania
4 długie linki na 4 uczniów i 6 plastikowych kubków 4 deski z rowkami w środku oraz piłka lub piłka do ping ponga. (1 deska na 2 uczniów.) Słoik.
pora roku, czas
bezwietrzny dzień, 15 minut
środowisko
teren przyszkolny
temat/przedmiot
Każdy przedmiot i temat, w którym umiejętność współpracy jest ważna.
Dostosowanie dla uczniów szczególnej troski
Kolorowe kubki z krawędzią. Większe deski. Woreczek fasoli zamiast zamiast piłki. Kilka szans na ćwiczenie.
Opis/plan

Umieść 6 kubków w piramidzie. Wskaż miejsce, do którego należy je przenieść. Wyłumacz uczniom, że ich zadaniem jest przenieść kubki i umieścić je w piramidzie bez dotykania ich. Mogą używać linek.

Zakończ ćwiczenie rozmową o tym, jakie umiejętności zostały wykorzystane i udoskonalone, czy coś można było zrobić inaczej.

Uczniowie mogą używać desek, aby przenieść piłkę z ręki nauczyciela do słoika. Odległość do przesuwania piłki może wynosić około 8 metrów. Każda deska ma długość około 1 metra, więc jest wymagane przemieszczanie desek i dobra komunikacja między uczniami.

Zakończ ćwiczenie rozmową o tym, jakie umiejętności zostały wykorzystane i udoskonalone, czy coś można było zrobić inaczej.

Ryzyko

Ćwiczenia mogą być wyczerpujące, aby skoncentrować się i rozwiązywać problemy z innymi.

Podstawa programowa

Cel:

Jednym z zadań szkoły jest zapewnienie każdemu uczniowi możliwości współdziałania i pracy w sposób demokratyczny.

Nauczyciele powinni przygotować uczniów do brania odpowiedzialności oraz uświadamiać im prawa i obowiązki, które charakteryzują demokratyczne społeczeństwo.

Nasze doświadczenia

Uważamy, że te ćwiczenia są dobrym wstępem do rozmowy o różnych sytuacjach, gdzie praca zespołowa pomaga osiągnąć cel.

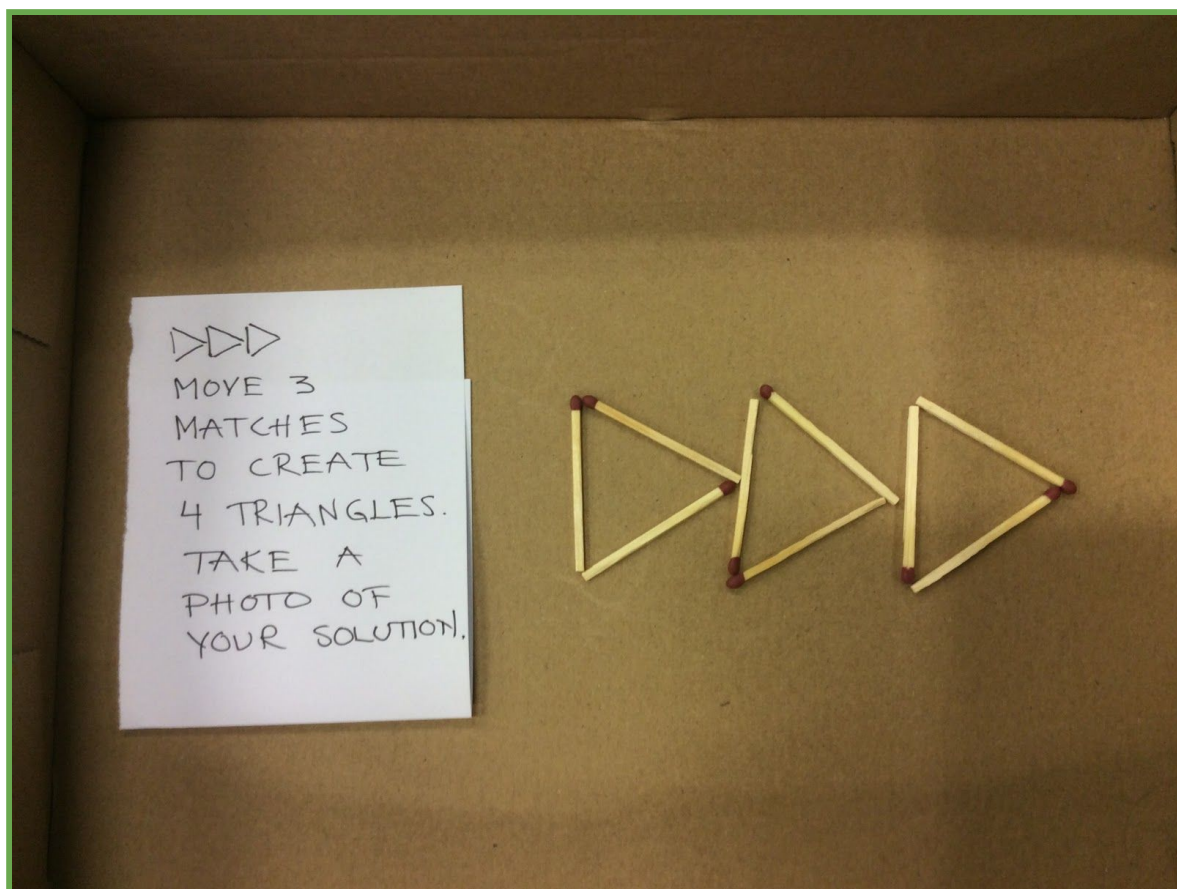
Rozmawiamy z uczniami o różnych okolicznościach i sytuacjach, o mocnych i słabych stronach z tym związanych. Mówimy o różnych rolach.

Porównujemy znaczenie pracy grupowej na przedmiotach teoretycznych ze współpracą w różnych dyscyplinach sportowych. Niezależnie od wyniku powyższych ćwiczeń najważniejsze jest zrozumienie przez uczniów tego, co i dlaczego było rozwijane dzięki nim.









ZALÓŻMY OGRÓDEK PRZYSZKOLNY
wiosna, uprawa roślin
wiek
każdy wiek, szkoła lub świetlica
materiały/przygotowania
Różne miejsca uprawy roślin. Różne nasiona, fasolki i bulwy do sadzenia. Może coś na to pokryć. Być może karta pracy, aby wypełnić informacjami o tym, co może się wydarzyć, a co naprawdę się stało.
czas

1 godzina działań praktycznych 30 minut teorii
środowisko
klasa i ogródek przyszkolny
przedmiot
przyroda
przystosowanie dla uczniów szczególnej troski
obrazkowy schemat pracy fotografie
plan
Poinformuj uczniów o tym, co będą robić. Uczniowie wypełniają karty pracy swoimi przewidywaniami o, co tym się wydarzy. Wykorzystaj na przykład nasiona słonecznika, fasolę i ziemniaki. Posadźcie nasiona wewnątrz, w doniczkach, jak i na zewnątrz w ogródku. Możecie również umieścić nasiona, fasolę i ziemniaki na wilgotnej powierzchni zarówno w świetle, jak i w ciemności. Dbajcie o wysiane rośliny, podlewajcie je, zbierajcie obserwacje i róbcie notatki. Podsumujcie pracę, wyciągnijcie wnioski.
ryzyko
Praca nie zawsze idzie wg planu.
podstawa programowa
Cel: Rozwijanie umiejętności prowadzenia systematycznych badań biologicznych. ... rośliny, cykle życia i dostosowania do różnych pór roku... Wymagania na koniec 3 klasy: ... uczniowie opowiadają o zmianach zachodzących w naturze i dają przykłady cykli życia niektórych roślin...

Prowadziliśmy podobne działania są możliwe na kilku przedmiotach: matematyce, języku szwedzkim, sztuce i przyrodzie. Uczniowie byli zainteresowani i chcieli dowiedzieć się więcej.

Trudno jest prowadzić uprawę na placu zabaw, gdzie każdy ma dostęp do plantacji.

OBRAZY NA PŁÓTNIE
wszystkie pory roku
Wiek
każdy
Materiały
prześcieradło
Czas
1 lekcja
Środowisko
teren przyszkolny
Przedmiot
sztuka
Przystosowanie dla uczniów specjalnej troski
Wsparcie w poruszaniu się
Opis

Podziel uczniów na grupy. Każda z grup tworzy obraz na płótnie o zadanej tematyce wykorzystując naturalne materiały znalezione w pobliżu. Prezentacja prac następuje z ustnym opisem.

Ryzyko

Sztuka może przekształcić się w śmietnik.

Podstawa programowa

Rozwijanie możliwości tworzenia obrazów za pomocą różnych technik i narzędzi, a także różnych materiałów ...

Tworzenie prac trójwymiarowych.

Nasze doświadczenie: uczniowie lubią spędzać czas na świeżym powietrzu, malować na śniegu, na drzewach, tworzyć obrazy na płótnie lub robić rzeźby. Ważne, aby używać materiałów naturalnych, np. wykonywanie rzeźb z piasku, śniegu lub innych materiałów. Ćwiczenie jest bardzo pozytywne, gdy każdy staje się aktywny. Nie ma dobrych lub złych pomysłów. Może ujawnić się aktywny uczeń, który zazwyczaj nie jest tak wybitny w klasie. Wszyscy uczniowie są zwykle zaangażowani.







Gra 36
Wiek
wiek, kiedy dzieci potrafią czytać, każdy przedmiot
Przegetowania/materialy
kilka kostek do losowania, 36 kartek z zadaniami

Czas
każda pora roku, czas trwania - godzina
Środowisko
plac szkolny
Przedmiot
każdy
Wsparcie dla dzieci szczególnej troski
Wspieraj w rzucaniu kostką, jeśli występuje tekst w zadaniu, zastosuj większą czcionkę.
Opis
<p>Przygotuj 36 ponumerowanych kartek z zadaniami i problemami z różnych dziedzin, np. z matematyki, współpracy w grupie, języka, śpiewu.</p> <p>Uczniowie pracują w małych grupach.</p> <p>Każda grupa rzuca kostką i jeśli np. grupa wylosuje 4, dostaje od nauczyciela zadanie nr 4 i wykonuje je samodzielnie. Rozwiązanie zgłasza nauczycielowi. Następnie grupa ponownie rzuca kostką, a jeśli wyrzucą 3, dostają zadanie nr 7, bo $4 + 3$, itd.</p> <p>Która grupa szybciej “dojdzie” do 36, wygrywa.</p>
Ryzyko
Kontrolowanie poprawności i dokładności wykonywania zadań przez uczniów.
Podstawa programowa
<p>Cel i umiejętności:</p> <p>Uczniowie powinni mieć możliwość rozwijania umiejętności dyskusowania, argumentowania i wyjaśniania różnych kwestii, dokonywania obliczeń i wyciągania wniosków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności współpracy w rozwiązywaniu problemów.</p> <p>Poznanie strategii rozwiązywania problemów matematycznych w sytuacjach codziennych.</p>

Nasze doświadczenie

Jest to zabawna gra, w której uczniowie muszą współpracować. Łatwa do dostosowania do każdego wieku i przedmiotu szkolnego. Sprawia, że każda grupa jest zaangażowana w pracę. Można mieszać działania z różnych przedmiotów na jednej lekcji. Uczniowie lubią tę grę, każdy ma szansę na osiągnięcie sukcesu.

Niektórzy uczniowie przechodzą do następnego zadania, a ich znajomi nie przychodzą.

Przypominaj o współpracy, o tym, jak ważne jest przebywanie razem







The shapes of water

Gas, as clouds in the sky.



The molecules are moving around far from each other.

Flows in the creek

The molecules are mobbing around.



Ice on the ground

The molecules are still and tight to each other.



Language



PIC•COLLAGE

Taniec
Wiek
każdy wiek
Materialy
brak
Pora roku

wszystkie pory roku
Środowisko
plac szkolny
Temat
Ruch
Wsparcie uczniów specjalnej troski
Może być potrzebna osoba wspierająca
Opis
<p>Ściskanie</p> <p>Stańcie w kręgu i trzymajcie się za ręce. Dorosły lub wyznaczony uczeń ściska rękę kolejnego ucznia. To ściskanie powinno być przekazywane do momentu, gdy wróci do pierwszej osoby. Czy to wciąż takie samo?</p> <p>Klaskanie</p> <p>Stańcie w kręgu. Uczniowie zaczynają klaskać obiema rękami z kolegami stojącymi obok.</p> <p>Lustro</p> <p>Pracujcie w parach. Jeden z uczniów wykonuje jakiś ruch, drugi jest lustrem i naśladuje ruchy kolegi.</p> <p>Detektyw</p> <p>Jeden uczeń stoi plecami do innych uczniów stojących w kole. Dowolny uczeń stojący w kręgu jest mianowany liderem ruchu, ma za zadanie pokazać jakiś ruch, pozostali naśladują cały czas. Uczeń, który stoi odwrócony plecami do innych, odwraca się i próbuje się dowiedzieć, kto jest liderem ruchu.</p>
Ryzyko
Uczniowie, którzy nie mają zdolności poczucia rytmu.
Podstawa programowa

Wychowanie fizyczne

Zachowanie równowagi w różnych zajęciach fizycznych.

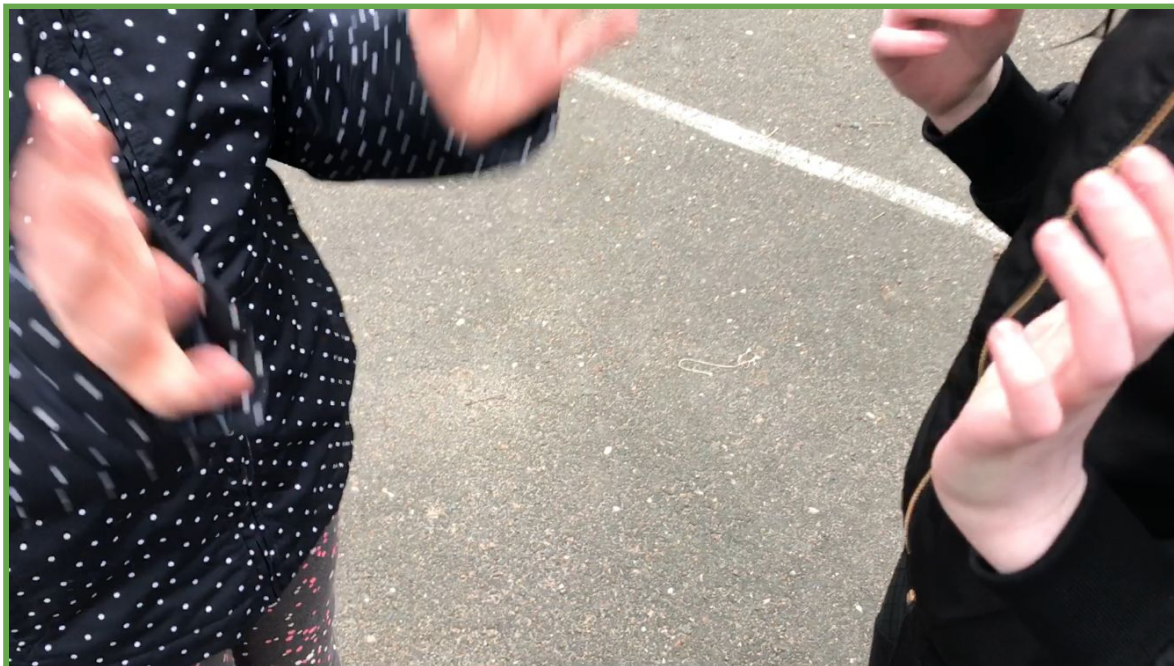
Muzyka

Ćwiczenie poczucia rytmu, tańca, tempa.

Nasze doświadczenie:

Powyższa gra jest dobrym wstępem do tematu ruch w muzyce oraz w wychowaniu fizycznym. Ćwiczy koncentrację, tempo i koordynuje ruch z innymi.

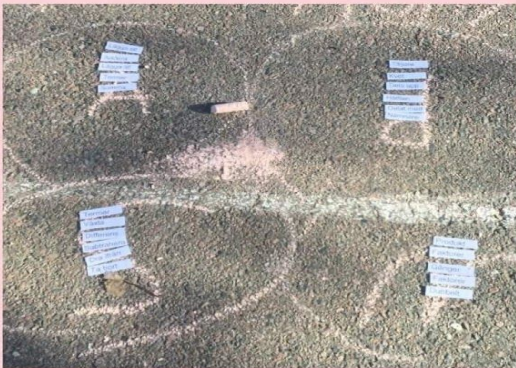
Uczniowie lubią tę zabawę.





Nauczyciele z Polski i Szwecji podczas zajęć tanecznych.

MATHEMATICS - CONCEPTS RELAY



7.5 Zadania dla uczniów

Postanowiliśmy poprosić uczniów o stworzenie “wyzwań” dla ich rówieśników z kraju partnerskiego. Był to bardzo dobry pomysł, ponieważ uczniowie z zaangażowaniem tworzyli te zadania. Zastanawiali się, jak wygląda okolica szkół partnerskich i jakie zadanie wymyślić, żeby koledzy mogli nauczyć się czegoś poza szkołą.

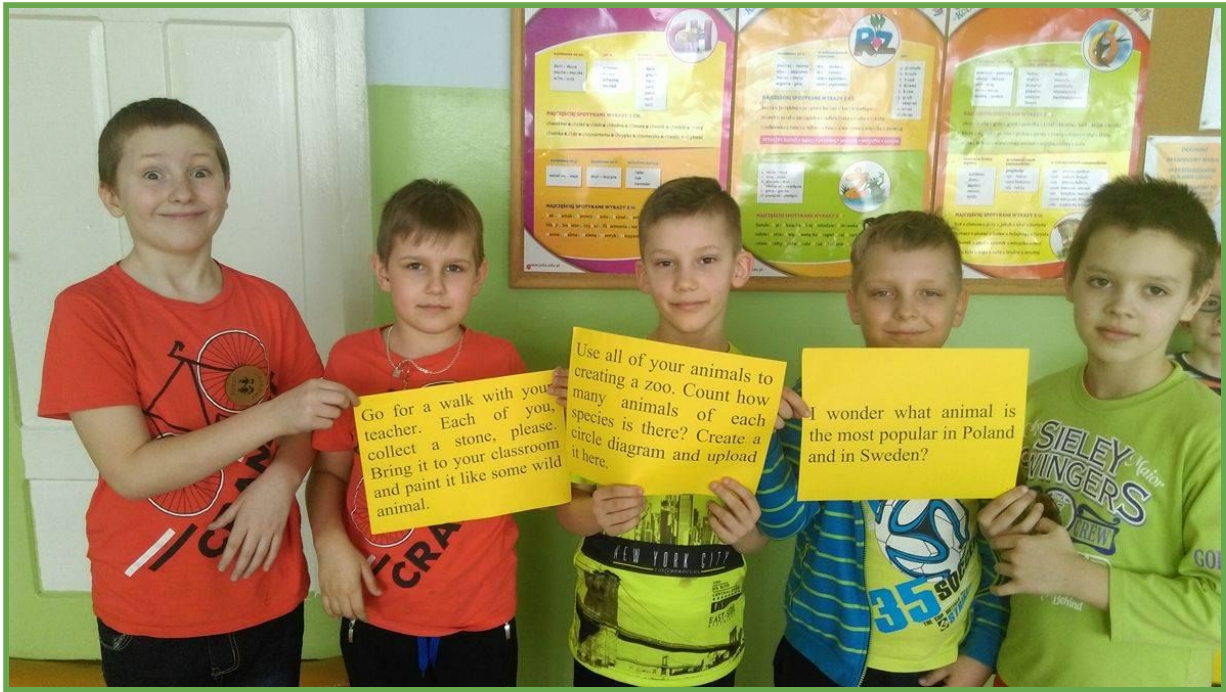
Ciekawi byli również, jakie zadania otrzymają od kolegów z innego kraju i czy będą potrafili je rozwiązać.

Wszystkie zadania polegały na uczeniu się poprzez ćwiczenia praktyczne. Okazało się, że nasi uczniowie są dobrymi nauczycielami. Mają ciekawe pomysły, które powinniśmy wykorzystywać w swojej pracy i w procesie uczenia się.

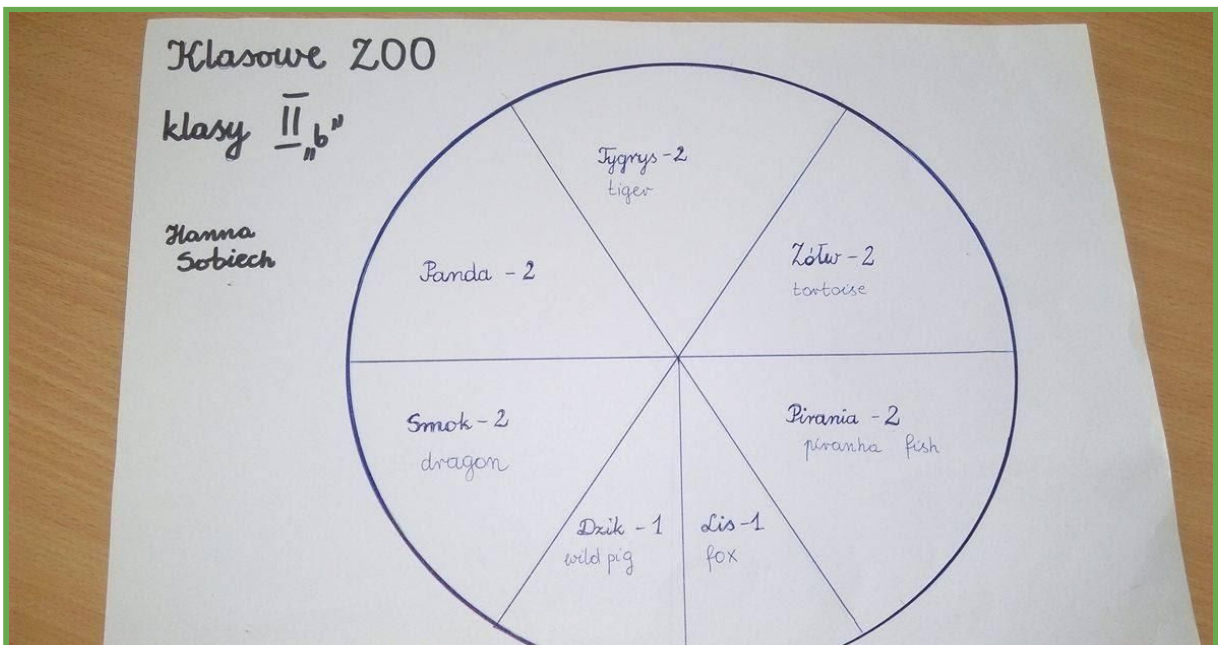
Tworzenie zadań i ich rozwiązywanie było zakończone wspólną ewaluacją i refleksją, co miało na celu rozwijanie odpowiedzialności uczniów za proces uczenia się.

7.5.1 Wyjdź na spacer z Twoim nauczycielem. Wybierz sobie kamień i przynieś do klasy.

Pomaluj go tak, aby powstało jakieś dzikie zwierzę. Ze wszystkich „zwierzątek” stwórzcie Wasze klasowe zoo. Policzcie, ile jest zwierząt każdego gatunku i wykonajcie diagram kołowy na podstawie wyników. Zamieście go tu. Ciekawe, jakie zwierzę jest najbardziej popularne w Polsce, a jakie w Szwecji.

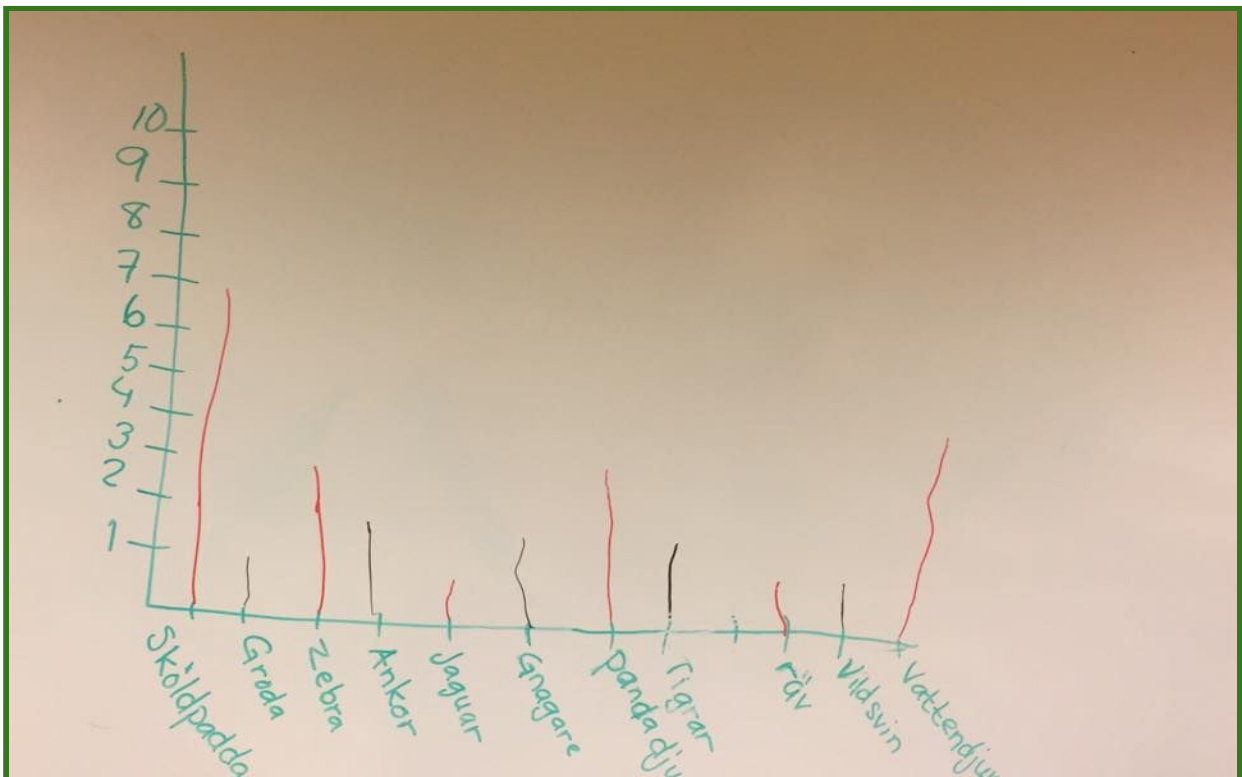


Klasowe zoo polskich uczniów:





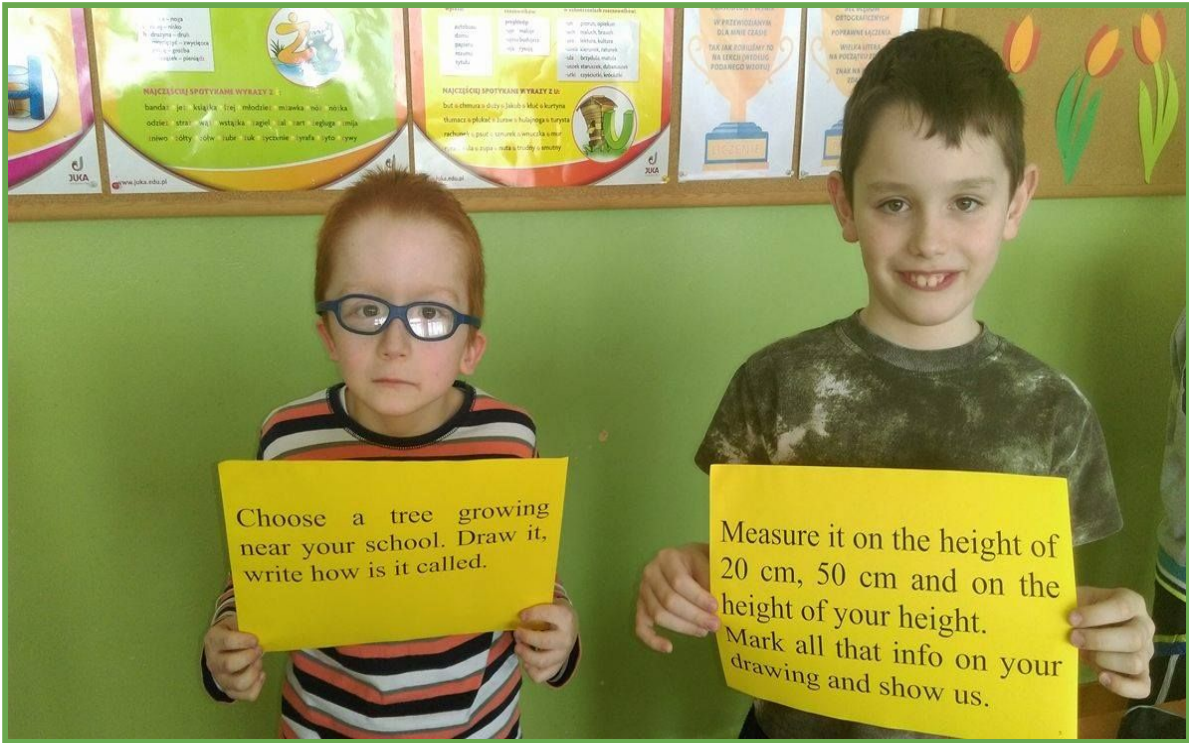
Klasowe zoo szwedzkich uczniów:





26 uczniów wzięło udział w zajęciach. Malowanie kamieni i budowanie zoo było zabawne. Uczniowie czuli się, jakby nie byli w szkole, tylko bawili się. Najpopularniejszym zwierzęciem w klasowym zoo z kamieni jest żółw.

7.5.2 Wybierz i narysuj drzewo rosnące w pobliżu szkoły. Napisz, jak się nazywa, zmierz obwód pnia na wysokości 20 cm od ziemi, 50 cm od ziemi i na wysokości Twojego wzrostu. Pomiary umieść na swoim rysunku i pokaż je nam.

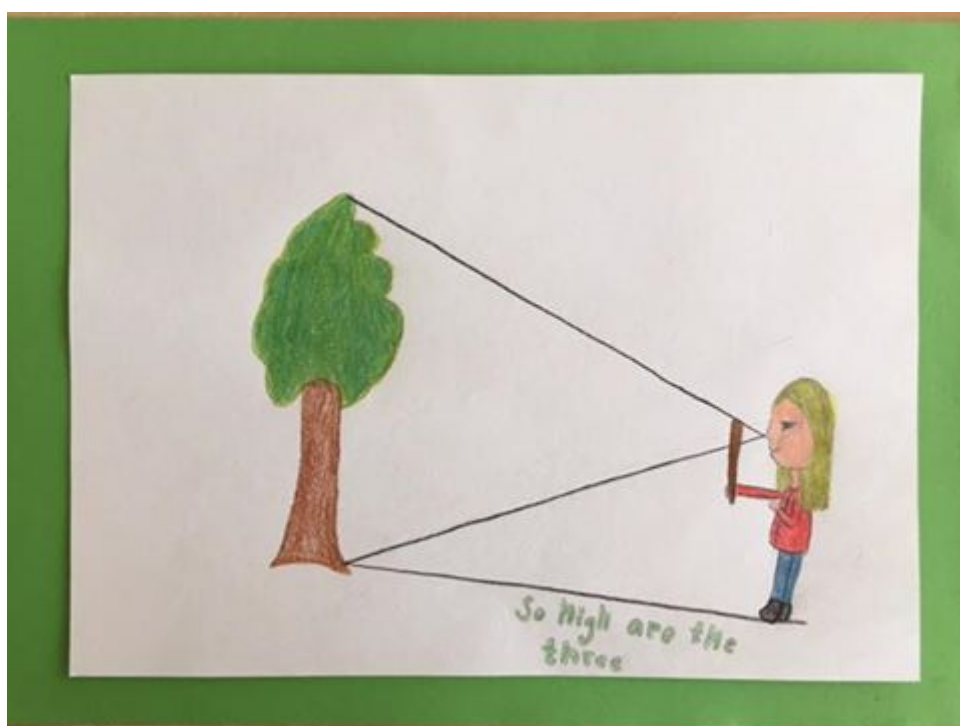


Polscy uczniowie:



Szwedzcy uczniowie:





Szwedzcy uczniowie zdecydowali się zmierzyć wysokość drzew za pomocą kijka o długości

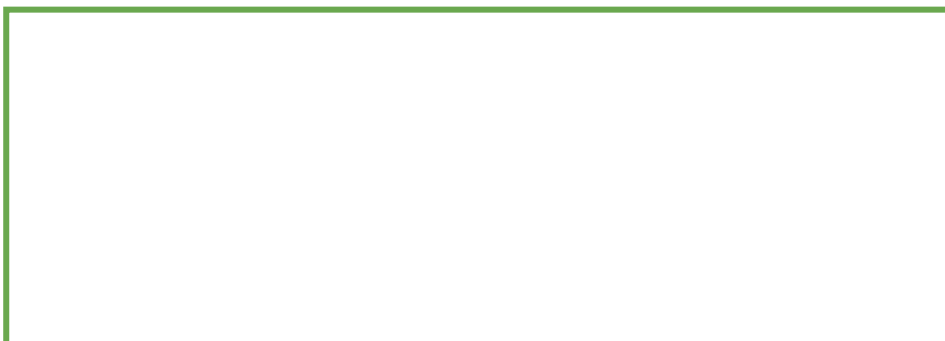
50 centymetrów. Położyli się w takiej odległości od drzewa, że drzewo miało taką wysokość, jak kijek. Uczniowie przyjęli, że odległość od nich do drzewa, to wysokość drzewa. Odległość tę zmierzili krok po kroku. Ćwiczenie okazało się dla uczniów łatwe i przyjemne.

7.5.3 Owiń kawałek taśmy klejącej wokół nadgarstka klejącą stroną na zewnątrz. Idźcie na spacer i wykonajcie naturalne bransoletki. Możecie użyć dowolny materiał, który znajdziecie podczas spaceru, tj. liście, kwiaty, strąki nasion itp. Zróbcie zdjęcie, a Wasz nauczyciel zamieści je na platformie internetowej.



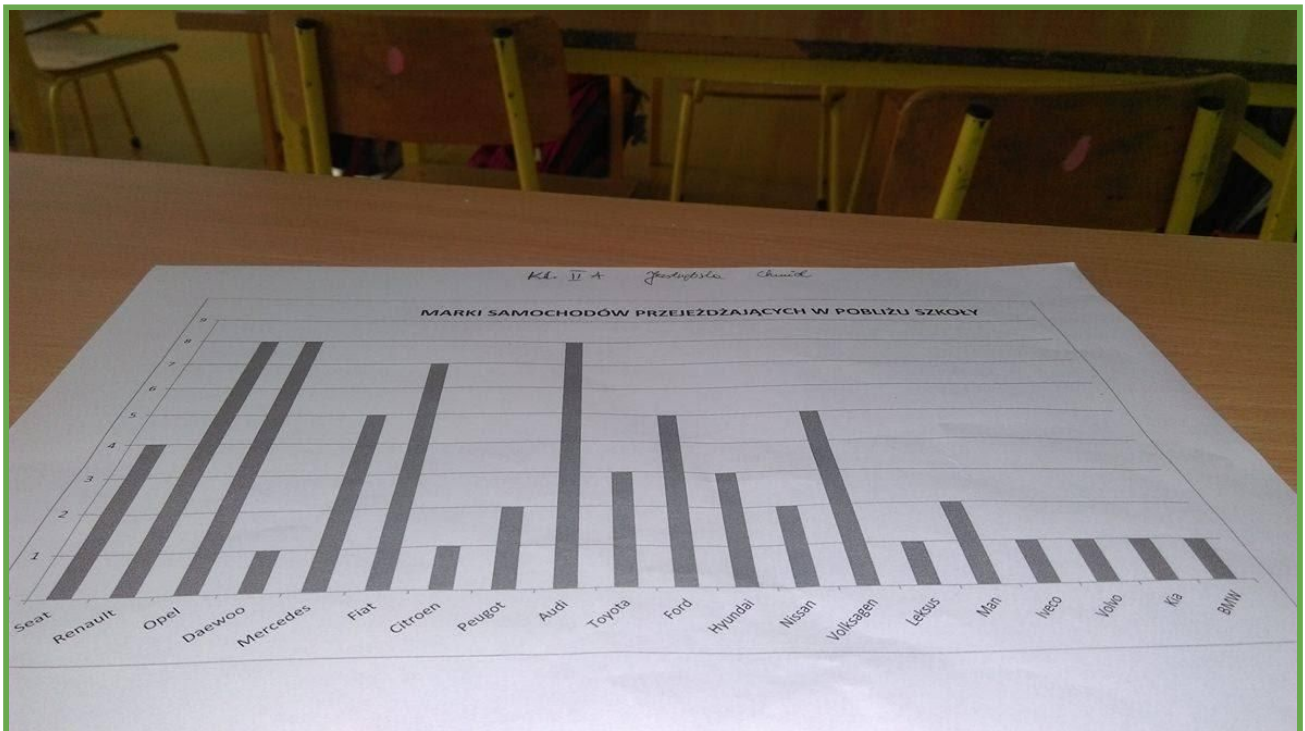


7.5.4 Waszym zadaniem jest narysowanie planu placu szkolnego widzianego z góry, jak mapa. Umieście na mapie obiekty, które tam się znajdują, np. huśtawki, ławki i następnie napiszcie, w jaki sposób korzystacie ze szkolnego placu zabaw.





7.5.5 Waszym zadaniem jest policzyć i zapisać, jakie marki samochodów przejeżdżają w pobliżu szkoły. Ustawcie się przy najbliższej drodze przed szkołą i przez 20 minut zapisujecie, ile samochodów i jakiej marki przejeżdżało w tym czasie. Porównajcie swoje obserwacje z wynikami kolegów. Wykonajcie wykres. My wykonamy podobne zadanie i porównamy wyniki szwedzkie i polskie.



7.5.6

Waszym zadaniem jest stworzenie teledysku, w którym wykorzystujecie instrumenty muzyczne wykonane z naturalnych materiałów. Nagrajcie krótki filmik.



<https://www.youtube.com/watch?v=Zk1ck54mOXA&feature=youtu.be>

7.5.7

Obejrzyj krótki filmik o tym, jak zrobić łódkę z papieru, następnie udaj się do najbliższej rzeki. Pozwól, aby Twoja łódź płynęła i nagraj krótki film o rejsie łodzi.

Klasa 2 robiła łódki z papieru. Uczniowie zrobili je wg instrukcji zamieszczonych na youtube. Łódki zostały ładnie pomalowane i uczniowie nadali im imiona. Następnie wyszliśmy na dwór, nad rzekę, puściliśmy łódki z prądem rzeki. Nagrywaliśmy filmiki za pomocą naszych Ipadów. Filmiki zostały edytowane w programie IMOVie. Uczniowie dodali napisy, muzykę i umieścili je na portalu facebook.

Uczniom podobało się zadanie. Świadczy o tym duża ilość łódek, które płynęły naszą rzeczką przez kilka następnych dni.

<https://www.facebook.com/ase.nilsson.54/videos/1599506593395270/>

<https://www.facebook.com/ase.nilsson.54/videos/1599511893394740/>

BONUS Narzędzia ICT przydatne w edukacji w terenie

- <http://circletool.parktigt.com> - rozbudowana platforma edukacyjna do tworzenia prezentacji.
- Kody QR (z ang. QR Code czyli Quick Response Code) to kody kreskowe pozwalające na zapisanie dużej ilości danych. Zastosowanie kodów QR ograniczone jest jedynie naszą wyobraźnią. Ze względu na fakt że każdy telefon posiada możliwość zainstalowania aplikacji do odczytywania kodów, można śmiało stwierdzić, że zasięg możliwości jakie daje używanie kodów QR jest olbrzymi.
- Kody mogą zawierać dowolny tekst lub dane.

PL Generator: <http://www.qr-online.pl/>

PL Scanner: <http://www.qr-online.pl/programy.html>

- Pixton – jeden z ciekawszych programów do tworzenia komiksów online. Tworzymy swoje obrazkowe historyjki, dodajemy dymki, a potem możemy w prosty sposób umieścić naszą pracę na swoim blogu czy stronie internetowej.
- Voki – animowane awatary, które odtwarzają dowolnie wprowadzone teksty i nagrania. Aplikacja wprowadzająca w temat lub podsumowująca działania w niespotykany sposób, a ponadto świetne narzędzie do ćwiczenia mówienia, zwłaszcza wśród młodszych uczniów.
- Quizlet – narzędzie do tworzenia interaktywnych fiszek, które świetnie sprawdzą się np. podczas uczenia się języków obcych. Można w nim nie tylko sprawdzać wiedzę, ale też gamifikować proces edukacji, poprzez wprowadzanie elementów zawodów. Mamy tu możliwość wykorzystania zdjęć z portalu Flickr, wbudowane gry, różne testy, możliwość druku, możliwość tworzenia grup (maksymalnie 8 w wersji darmowej) dla różnych uczniów.
- Google Earth - program komputerowy, którego producentem jest amerykańska firma Keyhole Inc. Umożliwia wyświetlanie na trójwymiarowym modelu kuli ziemskiej zdjęć satelitarnych, lotniczych, panoram zrobionych z poziomu ulicy, oraz różnego rodzaju informacji geograficznych i turystycznych.

- Niklasson, M A, Aves Vox, śpiew ptaków. (2016)- możesz posłuchać śpiewu ptaków.
- Jordbruksverket, LärKvitter. (2014) "quiz, w którym możesz spróbować swojej wiedzy na temat ptaków".
- SMHI, SMHI. (2016) "Aplikacja zawierająca raporty prognoz pogody ..."
- Quidbit, Runbit. (2016) "... Wybierz gwiazdy ... ucieczkę od potworów ... łap zwierzęta ..."
- Groundspeak Inc, Geocaching. (2017) "Bądź częścią największej na świecie społeczności szukającej skarbów z oficjalną aplikacją Geocaching".
- Sanville, E, Stjärna 3D +. (2016) "Poznaj wszechświat. Stjärna 3D + to przenośny atlas gwiazd do astronomii zarówno początkujących jak i doświadczonych. "
- Systemy Adobe, Inc, Spark Video. (2017) "Spark wideo pomaga każdemu tworzyć filmy animowane w kilka minut".
- Apple Distribution International, Imovie. (2016) "... opowiedz historię w zupełnie nowy sposób".
- Kardynał Blue oprogramowanie, Inc, Pic Collage. (2017) "picCollage ma wszystko, czego potrzebujesz, by stworzyć niesamowite kolaże fotograficzne ..."
- Hansen, L, Viltspår. (2017) "Identyfikuj zwierzęta według ich śladów".
- Demichelli, Y, Flaggor, huvudstäder ... (2016) "... naucz się angielskich nazw krajów ... miast ... ludzi" ...
- ProtoGeo Oy, rejestruje przemieszczanie się. (2017) "Automatyczne śledzenie: codziennie rejestruj spacer, kolarstwo i bieganie".
- Solbu, T T, eFlora. (2016) "... ponad 500 gatunków roślin"..

Załącznik nr 1

Wybrane fragmenty polskich podstaw programowych I i II etapu edukacyjnego.

Możliwość realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej poza szkołą – analiza zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 803)

Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej należą:

- 1) myślenie matematyczne – umiejętność korzystania z podstawowych narzędzi matematyki w życiu codziennym (...)
- 2) myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa...

Ważnym zadaniem szkoły podstawowej jest także edukacja zdrowotna, której celem jest kształtowanie u uczniów nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.

Celem edukacji wczesnoszkolnej jest wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym. Ważne jest również takie wychowanie, aby dziecko w miarę swoich możliwości było przygotowane do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą;

I ETAP EDUKACYJNY: KLASY I - III EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

edukacja
polonistyczna

Uczeń:

1. Korzysta z informacji:

- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji;
- odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne,
- zna wszystkie litery alfabetu;
- czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci i wyciąga z nich wnioski.

2. Tworzy wypowiedzi:

- w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie, krótki opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,
- właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,

3. Uczeń wypowiada się w małych formach teatralnych:

uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego, rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie.

język obcy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje werbalnie i niewerbalnie na proste polecenia nauczyciela; - rozumie wypowiedzi ze słuchu: - rozpoznaje zwroty stosowane na co dzień i potrafi się nimi posługiwać, - rozumie ogólny sens krótkich opowiadań przedstawianych także za pomocą obrazów, gestów, - czyta ze zrozumieniem wyrazy i proste zdania; - zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, - recytuje wiersze, rymowanki i śpiewa piosenki, - nazywa obiekty z otoczenia i opisuje je, - współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki.
edukacja muzyczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odtwarza proste rytmy głosem, - odtwarza i gra na instrumentach perkusyjnych proste rytmy i wzory rytmiczne, - realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; - reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje); - realizuje proste schematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała), - wyraża ruchem nastrój i charakter muzyki; tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego, prostego tańca ludowego.

Edukacja plastyczna	<p>1.Uczeń</p> <p>w zakresie percepcji sztuki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym; - uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, - wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz, <p>w zakresie ekspresji przez sztukę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; - podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne); <p>w zakresie recepcji sztuki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografia, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową.
---------------------	---

<p>edukacja społeczna</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odróżnia, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych; - wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); - rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; - chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku; - zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; - potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, w jakim regionie mieszka; - uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność; - wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego; - wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; wie, czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz;
---------------------------	--

<p>Edukacja przyrodnicza</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem; - opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych; - wie, jakie warunki są konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; - wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku, i podaje proste przykłady; - wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku; - wie, jak zachować się odpowiednio do warunków atmosferycznych; - podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; - wie, że należy segregować śmieci, rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych; - wie, że należy oszczędzać wodę; - wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo); - chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę, pomaga zwierzętom. <p>Zalecane:</p> <p>Wiedza przyrodnicza powinna być rozwijana głównie z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania i różnych, dostępnych źródeł informacji oraz w oparciu o obserwacje, badania i dziecięce eksperymentowanie.</p> <p>Edukacja przyrodnicza powinna być realizowana przede wszystkim w naturalnym środowisku poza szkołą. (...) Jeżeli w szkole nie ma</p>
------------------------------	---

	warunków do prowadzenia hodowli roślin i zwierząt, trzeba organizować dzieciom zajęcia w ogrodzie botanicznym, w gospodarstwie rolnym itp.
Edukacja matematyczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, - mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia (bez algorytmów działań pisemnych); podaje z pamięci iloczyn; - wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie i w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności; - zna będące w obiegu monety i banknoty; - mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; - posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; - wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez wyrażeń dwumianowanych i zamiany jednostek w obliczeniach formalnych); - używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry); - odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; - odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera); - odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII - zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; - rozpoznaje i nazywa koła, prostokąty (w tym kwadraty) i trójkąty (również położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); - rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów

	<p>i prostokątów (bez wyrażeń dwumianowanych i zamiany jednostek w obliczeniach formalnych);</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu, używając określeń: góra, dół, przód, tył, w prawo, w lewo oraz ich kombinacji.
zajęcia techniczne	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody) wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (laptop, telefon komórkowy); - orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa), - określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie), - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; - wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

<p>Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna</p>	<p>Uczeń:</p> <p>w zakresie sprawności fizycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizuje marszobiegi trwający co najmniej 15 minut - potrafi pokonywać przeszkody naturalne <p>w zakresie treningu zdrowotnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód, - skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jedno- i obunóż nad niskimi przeszkodami, <p>w zakresie sportów całego życia i wypoczynku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posługuje się piłką: rzuca, chwyta, kozłuje, odbija i prowadzi ją, - jeździ np. na wrotkach; przestrzega zasad poruszania się po drogach, - bierze udział w zabawach, minigrach i grach terenowych, w zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej - potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych <p>Zaleca się, aby zajęcia z dziećmi były prowadzone na boisku.</p>
<p>etyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (grzecznie zwraca się do innych, współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych, ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot itp.); - wie, że jest częścią przyrody, chroni ją i szanuje; - nie niszczy swojego otoczenia.

II ETAP EDUKACYJNY: KLASY IV -VI

Język polski

Czytanie i słuchanie.

Uczeń:

- identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, reklamowy;
- rozpoznaje formy gatunkowe (zaproszenie, życzenia i gratulacje, zawiadomienie i ogłoszenie, instrukcję, w tym przepis.

Świadomość językowa.

Uczeń

- rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik),
- rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się (gest, wyraz twarzy, mimika, postawa ciała) uczestnicząc w rozmowie, słucha z uwagą wypowiedzi innych, mówi na temat;

Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.

Wstępne rozpoznanie.

Uczeń:

- nazywa swoje reakcje czytelnicze (np. wrażenia, emocje);
- konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami;
- rozpoznaje w tekście literackim: porównanie, przenośnię, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy i objaśnia ich rolę.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Mówienie i pisanie. Uczeń:

- tworzy spójne teksty na tematy poruszane na zajęciach,

związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury;

- dostosowuje sposób wyrażania się do oficjalnej i nieoficjalnej sytuacji komunikacyjnej oraz do zamierzonego celu;
- świadomie posługuje się różnymi formami językowymi oraz (w wypowiedzi ustnej) mimiką, gestykulacją, postawą ciała;
- tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie z dialogiem (twórcze i odtwórcze), pamiętnik i dziennik (pisane z perspektywy bohatera literackiego lub własnej), list oficjalny, proste sprawozdanie (np. z wycieczki, z wydarzeń sportowych), opis postaci, przedmiotu, krajobrazu, ogłoszenie, zaproszenie, prosta notatka;
- sporządza plan odtwórczy wypowiedzi (ramowy i szczegółowy)

Świadomość językowa.

Uczeń operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie skoncentrowanym przede wszystkim wokół tematów: dom, rodzina, szkoła i nauka, środowisko przyrodnicze i społeczne).

<p>Język nowożytny</p>	<p>obcy</p>	<p>Uczeń rozumie bardzo proste i krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka. Samodzielnie formułuje bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne. Uczestniczy w prostej rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie.</p> <p>Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych: leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych, umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - człowiek (dane personalne, wygląd zewnętrzny, uczucia i emocje, zainteresowania); - dom (miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia); - szkoła (przedmioty nauczania, przybory szkolne); - praca (popularne zawody); - życie rodzinne i towarzyskie (członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego); - żywienie (artykuły spożywcze, posiłki); - zakupy i usługi (rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie); - podróżowanie i turystyka (środki transportu, kierunki świata); - kultura (święta, obrzędy); - sport (popularne dyscypliny sportu, sprzęt sportowy); - zdrowie (samopoczucie, higiena codzienna); - świat przyrody (pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz) <p>Uczeń rozumie wypowiedzi ze słuchu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na polecenia; - rozumie znaczenie zwrotów dnia codziennego adresowanych
----------------------------	-------------	--

do ucznia;

- rozumie ogólny sens prostego tekstu;
- wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym;
- rozumie intencje rozmówców (np. podawanie informacji, wyrażanie prośby, zgody lub braku zgody, żartowanie),
- rozpoznaje rodzaje sytuacji komunikacyjnych (np. u lekarza, w sklepie, na dworcu, w szkole).

Uczeń rozumie krótkie, proste, kilkudzaniowe wypowiedzi pisemne:

- rozumie ogólny sens tekstu;
- wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście;
- rozpoznaje różne rodzaje tekstów (np. list prywatny, e - mail, SMS, opowiadanie, zaproszenie, kartka pocztowa)

Uczeń tworzy kilkudzaniowe wypowiedzi ustne według wzoru:

- opisuje ludzi, przedmioty i miejsca;
- opowiada o czynnościach życia codziennego;
- przedstawia swoje upodobania i uczucia.

Uczeń tworzy kilkudzaniowe wypowiedzi pisemne według wzoru:

- opisuje ludzi, przedmioty i miejsca;
- opisuje czynności dnia codziennego;
- przedstawia swoje upodobania i uczucia.

Uczeń reaguje ustnie w prostych sytuacjach dnia codziennego:

- przedstawia siebie i członków swojej rodziny;
- podaje swój wiek i miejsce zamieszkania;
- podaje swoje upodobania;
- mówi, co posiada i co potrafi robić;
- prosi o informacje;
- wyraża swoje emocje;
- wyraża prośby i podziękowania;

	<p>Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego w prostych sytuacjach życia codziennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udziela podstawowych informacji na swój temat; - wyraża podziękowania. <p>Uczeń przetwarza tekst:</p> <p>przekazuje ustnie informacje uzyskane z tekstu słuchanego lub czytanego.</p>
muzyka	<p>Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie śpiewa z pamięci polski hymn narodowy oraz hymn Unii Europejskiej; - śpiewa ze słuchu (powtarza wzór lub powtarza i wykonuje z pamięci (...) z towarzyszeniem instrumentu) piosenki z repertuaru dziecięcego i popularnego, wybrane pieśni patriotyczne, kanony; - śpiewa, dbając o higienę głosu (stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i emisyjne); - wykonuje kroki, figury i układy taneczne poloneza i krakowiaka, tańców ludowych (szczególnie własnego regionu) oraz podstawowe kroki wybranych tańców towarzyskich; - tworzy proste struktury rytmiczne, sygnały dźwiękowe, swobodne akompaniamenty, prosty dwugłos (burdon, nagłos), ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów (samodzielnie i pod kierunkiem nauczyciela); - tworzy improwizacje ruchowe do muzyki; - tworzy według ustalonych zasad improwizacje wokalne i instrumentalne (ćwiczenie rozpoznaje cechy i budowę

	<p>utworu muzycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia podstawowe głosy ludzkie (sopran, alt, tenor, bas).
plastyka	<p>Tworzenie wypowiedzi - ekspresja przez sztukę.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje działalność twórczą, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego i innych dziedzin sztuki (fotografika, film) w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki właściwe dla tych dziedzin sztuki); - realizuje projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu wizerunku i otoczenia człowieka oraz upowszechnianiu kultury w społeczności szkolnej i lokalnej (stosując także narzędzia).
historia i społeczeństwo	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje; stawia pytania dotyczące przyczyn i skutków analizowanych wydarzeń historycznych i współczesnych, - tworzy krótką wypowiedź o postaci i wydarzeniu historycznym, posługując się poznanymi pojęciami; przedstawia własne stanowisko i próbuje je uzasadnić wskazuje na planie miejscowości, siedzibę władz lokalnych i na przykładach omawia zakres działań oraz sposoby powoływania władz.

<p>przyroda</p>	<p>Poszanowanie przyrody.</p> <p>Uczeń zachowuje się w środowisku zgodnie z obowiązującymi zasadami; działa na rzecz ochrony przyrody i dorobku kulturowego społeczności</p> <p>Obserwacje, pomiary i doświadczenia.</p> <p>Uczeń korzysta z różnych źródeł informacji (własnych obserwacji, badań, doświadczeń, (...) fotografii, filmów), wykonuje pomiary i korzysta z instrukcji (słownej, tekstowej i graficznej); dokumentuje i prezentuje wyniki obserwacji i doświadczeń; stosuje technologie informacyjno -komunikacyjne.</p> <p>Orientacja w terenie.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyznacza kierunki na widnokregu za pomocą kompasu, gnomonu; - obserwuje widomą wędrówkę Słońca w ciągu doby, miejsca wschodu, górowania i zachodu Słońca, w zależności od pory roku, wskazuje zależność między wysokością Słońca a długością cienia; - orientuje plan, mapę w terenie, posługuje się legendą; - identyfikuje na planie i mapie topograficznej miejsce obserwacji i obiekty w najbliższym otoczeniu, określa wzajemne położenie obiektów na planie, mapie topograficznej i w terenie; - posługuje się podziałką liniową do określania odległości, porównuje odległość na mapie z odległością rzeczywistą w terenie; - wykonuje pomiary np. taśmą mierniczą, szacuje odległości i wysokości w terenie; - rozróżnia w terenie i na modelu formy wypukłe i wklęsłe, wskazuje takie formy na mapie poziomicowej.
-----------------	---

Obserwacje, doświadczenia przyrodnicze i modelowanie.

Uczeń:

- obserwuje wszystkie fazy rozwoju rośliny, dokumentuje obserwacje;
- obserwuje i nazywa zjawiska atmosferyczne zachodzące w Polsce;
- obserwuje i rozróżnia stany skupienia wody, bada doświadczalnie zjawiska: parowania, skraplania, topnienia i zamarzania (krzepnięcia) wody
- obserwuje pogodę, mierzy temperaturę powietrza oraz określa kierunek i siłę wiatru, rodzaje opadów i osadów, stopień zachmurzenia nieba, prowadzi kalendarz pogody;
- opisuje i porównuje cechy pogody w różnych porach roku, dostrzega zależność między wysokością Słońca, długością dnia a temperaturą powietrza w ciągu roku.

Najbliższa okolica.

Uczeń:

- rozpoznaje w terenie przyrodnicze (nieożywione i ożywione) oraz antropogeniczne składniki krajobrazu i wskazuje zależności między nimi;
- wymienia i charakteryzuje czynniki warunkujące życie na lądzie;
- obserwuje i nazywa typowe organizmy lasu, łąki, pola uprawnego;
- opisuje przystosowania budowy zewnętrznej i czynności życiowych organizmów lądowych do środowiska życia, na przykładach obserwowanych organizmów;
- wskazuje organizmy samożywne i cudzożywne oraz podaje podstawowe różnice w sposobie ich odżywiania się;
- przedstawia proste zależności pokarmowe zachodzące między

organizmami lądowymi, posługując się modelem lub schematem;

- rozpoznaje i nazywa warstwy lasu, charakteryzuje panujące w nich warunki abiotyczne;
- obserwuje zjawiska zachodzące w cieku wodnym, określa kierunek i szacuje prędkość przepływu wody, rozróżnia prawy i lewy brzeg;
- rozróżnia i opisuje rodzaje wód powierzchniowych;
- wymienia i charakteryzuje czynniki warunkujące życie w wodzie;
- obserwuje i nazywa typowe rośliny i zwierzęta żyjące w jeziorze lub rzece, opisuje przystosowania ich budowy zewnętrznej i czynności życiowych do środowiska życia;
- przedstawia proste zależności pokarmowe występujące w środowisku wodnym, posługując się modelem lub schematem;
- rozpoznaje i nazywa skały typowe dla miejsca zamieszkania: piasek, glina i inne charakterystyczne dla okolicy;
- opisuje glebę, jako zbiór składników nieożywionych i ożywionych, wyjaśnia znaczenie organizmów glebowych i próchnicy w odniesieniu do żyzności gleby.

Człowiek a środowisko.

Uczeń prowadzi obserwacje i proste doświadczenia wykazujące zanieczyszczenie najbliższego otoczenia (powietrza, wody, gleby).

Zalecane:

Głównymi obszarami aktywności ucznia w ramach przedmiotu powinny być:

- obserwowanie i mierzenie;
- doświadczenie;
- prowadzenie doświadczeń;

- dokumentowanie i prezentowanie;
- stawianie pytań i poszukiwanie odpowiedzi.

Szkoła powinna zapewnić warunki do bezpiecznego prowadzenia zajęć badawczych i terenowych, obserwacji i doświadczeń. Część obserwacji i doświadczeń powinna mieć charakter ciągły lub okresowy w powiązaniu np. ze zmianami pór roku lub stanów pogody.

Podczas prowadzenia zajęć proponuje się wykorzystywanie przedmiotów codziennego użytku oraz produktów stosowanych w gospodarstwie domowym.

matematyka

Sprawność rachunkowa.

Uczeń wykonuje proste działania pamięciowe na liczbach naturalnych, całkowitych.

Działania na liczbach naturalnych.

Uczeń:

- dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne dwucyfrowe,
- liczbę jednocyfrową dodaje do dowolnej liczby naturalnej i odejmuje od dowolnej liczby naturalnej,
- mnoży i dzieli liczbę naturalną przez liczbę naturalną jednocyfrową, dwucyfrową w pamięci w najprostszymi przykładach),
- stosuje wygodne dla niego sposoby ułatwiające obliczenia,
- porównuje różnicowo i ilorazowo liczby naturalne,
- szacuje wyniki działań,
- oblicza kwadraty, sześciany liczb naturalnych.

Liczby całkowite. Uczeń:

- podaje praktyczne przykłady stosowania liczb ujemnych,
- wykonuje proste rachunki pamięciowe na liczbach całkowitych,
- rozpoznaje i nazywa kwadrat, prostokąt, romb, równoległobok, trapez,

Obliczenia praktyczne. Uczeń:

- interpretuje 100% danej wielkości jako całość, 50% - jako połowę, 25% - jako jedną czwartą, 10% - jako jedną dziesiątą, a 1% - jako setną część danej wielkości liczbowej,
- w przypadkach osadzonych w kontekście praktycznym oblicza procent danej wielkości w stopniu trudności typu 50%, 10%, 20%,
- odczytuje temperaturę (dodatnią i ujemną),
- zamienia i prawidłowo stosuje jednostki długości, metr, centymetr,

decymetr, milimetr, kilometr,

- w sytuacji praktycznej oblicza: drogę przy danej prędkości i danym czasie, prędkość przy danej drodze i danym czasie, czas przy danej drodze i prędkości,

- stosuje jednostki prędkości: km/h, m/s,

- wykonuje proste obliczenia kalendarzowe na dniach, tygodniach, miesiącach, latach.

Ułamki zwykłe. Uczeń:

- opisuje część danej całości za pomocą ułamka,

- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki zwykłe o mianownikach jedno lub dwucyfrowych, a także liczby mieszane,

- oblicza ułamek danej liczby naturalnej.

Proste i odcinki. Uczeń:

- rozpoznaje odcinki i proste prostopadłe i równoległe,

- mierzy długość odcinka z dokładnością do 1 milimetra,

- wie, że aby znaleźć odległość punktu od prostej, należy znaleźć długość odpowiedniego odcinka prostopadłego,

Kąty. Uczeń:

- rozpoznaje kąt prosty, ostry i rozwarty,

- porównuje kąty.

Wielokąty. Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa kwadrat, prostokąt, romb, równoległobok, trapez,,

- oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków

- oblicza pola: kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trójkąta, trapezu przedstawionych na rysunku (w tym na własnym rysunku pomocniczym) oraz w sytuacjach praktycznych,

	<p>- stosuje jednostki pola: m², cm², km², mm², dm², ar, hektar (bez zamiany jednostek w trakcie obliczeń).</p> <p>Bryły. Uczeń:</p> <p>- rozpoznaje graniastosłupy proste, ostrosłupy, walce, stożki i kule w sytuacjach praktycznych i wskazuje te bryły wśród innych modeli brył,</p> <p>- wskazuje wśród graniastosłupów prostopadłościany i sześciiany i uzasadnia swój wybór,</p> <p>- oblicza objętość i pole powierzchni prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi,</p> <p>- stosuje jednostki objętości i pojemności: litr, mililitr, dm³, m³, cm³, mm³.</p>
<p>technika</p>	<p>Opisywanie techniki w bliższym i dalszym otoczeniu.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje urządzenia techniczne ze swojego otoczenia, wyróżnia ich funkcje; - podaje zalety i wady stosowanych rozwiązań materiałowych i konstrukcyjnych. <p>Opracowywanie koncepcji rozwiązań problemów technicznych.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje materiały konstrukcyjne: papier, materiały drzewne, metale, tworzywa sztuczne; bada i porównuje podstawowe ich właściwości: twardość i wytrzymałość; określa możliwości wykorzystania różnych materiałów w technice w zależności od właściwości. <p>Sprawne i bezpieczne posługiwanie się sprzętem technicznym.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym jako pieszy,

	<p>pasażer i rowerzysta.</p>
<p>Wychowanie fizyczne</p>	<p>Diagnoza sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wykonuje bez zatrzymania marszowo - biegowy test Coopera; ➤ wykonuje próby sprawnościowe pozwalające ocenić wytrzymałość tlenową, siłę mięśni posturalnych i gibkość dolnego odcinka kręgosłupa oraz z pomocą nauczyciela interpretuje uzyskane wyniki. <p>Trening zdrowotny.</p> <p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mierzy tętno w spoczynku i po wysiłku; ➤ wymienia zasady i metody hartowania organizmu; ➤ wykonuje próbę wielobojową składającą się z biegu, skoku i rzutu. <p>Sporty całego życia i wypoczynek.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uczeń organizuje w gronie rówieśników zabawę, grę ruchową, rekreacyjną, stosując przepisy w formie uproszczonej. <p>Bezpieczna aktywność fizyczna i higiena osobista.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; ➤ stosuje zasady samoasekuracji; ➤ dobiera strój i obuwie sportowe do ćwiczeń w zależności od miejsca zajęć oraz warunków atmosferycznych. <p>Sport.</p> <p>Uczeń wyjaśnia, dlaczego należy przestrzegać ustalonych reguł w trakcie rywalizacji sportowej.</p>

	<p>Zalecane:</p> <p>Szczególnie zalecane są zajęcia ruchowe na zewnątrz budynku szkolnego, w środowisku naturalnym.</p>
--	---

Załącznik nr 2

Wybrane fragmenty szwedzkiej podstawy programowej obowiązującej w szkole podstawowej. Cele, tematyka i wytyczne zawarte w niniejszej publikacji dotyczą klas 1-3 oraz 4-6.

Szwedzka Ustawa Edukacyjna z 2011 roku zawiera podstawowe zasady i postanowienia dotyczące edukacji obowiązkowej i dalszej, przedszkoli, opieki pozaszkolnej oraz edukacji dla dorosłych. Promuje ona głębszą wiedzę, wolność wyboru oraz bezpieczeństwo ucznia.

W podstawie programowej znajdują się wytyczne do prowadzenia badań w życiu codziennym, pogłębianie wiedzy na temat życia społecznego i codziennego (P.14). Różne metody i formy pracy stosowane przez nauczyciela mogą być wykorzystywane zarówno w klasach, jak i poza nimi (P. 16) Wszyscy, którzy pracują w szkole, powinni działać na rzecz wzbogacenia szkoły jako środowiska uczenia się i nawiązywania kontaktów, a także pracować poza szkołą (str. 17).

Sztuka w latach (1-3, 4-6). Przede wszystkim uczniowie powinni zdobyć doświadczenie ...na temat architektury. Jest to również skoncentrowanie się na możliwych miejscach o wartościach edukacyjnych, które można zwiedzać (str. 22). Komunikacja w języku angielskim ma odbywać się w ciągu roku (1-3, 4-6) - słowa i zwroty powinny być używane w codziennych sytuacjach (P. 32). Wychowanie fizyczne i zdrowotne (1-3, 4-6) należy skoncentrować na rozwijaniu umiejętności aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu w różnych warunkach, w różnych porach roku i w różnych środowiskach (P45). W dziedzinie życia i aktywności na świeżym powietrzu (rok 4-6) promuje się używanie map do orientowania się w terenie, obserwowanie otaczającej przyrody i środowiska zewnętrznego.

Edukacja na świeżym powietrzu powinna mieć miejsce w rozwijaniu rozumienia liczb matematycznych i wykorzystywaniu tej umiejętności w codziennych sytuacjach. Zachęca się uczniów do formułowania pytań opartych na tych sytuacjach (P 53). Program nauczania mówi o kulturze i społeczeństwie - tradycjach i świętach, z którymi uczniowie spotykają się w różnych kontekstach, często poza klasą (P 65). Metody i sposób pracy podczas lekcji biologii mają formę badań terenowych w środowisku lokalnym (P. 86-87). Jeśli chodzi o fizykę

(P. 109-110) rok (1-3, 4-6), program nauczania mówi o tym, aby dowiedzieć się więcej o otaczającym świecie, sezonowych zmianach natury i sposobach rozpoznawania pór roku. Jeśli chodzi o metody, zaleca się przeprowadzenie prostych badań terenowych i obserwacji w środowisku lokalnym. Na lekcjach chemii (1-3, 4-6) dyskutujemy o nas i otaczającym świecie (P. 124-125). Dla klas 1-3 jako metodę program poleca prowadzenie prostych badań terenowych i obserwacji w środowisku lokalnym.

Na lekcjach geografii (1-3, 4-6) głównym celem jest analiza geograficzna otaczającego świata. Metodą i sposobem pracy mogą być badania terenowe w celu zbadania krajobrazów przyrodniczych i kulturowych, np. sposobu użytkowania gruntów w środowisku lokalnym (P. 135 - 139). Na lekcjach historii (P. 154-155) zaleca się odkrywanie rzeczywistości poprzez obserwację środowiska lokalnego. Jest to również perspektywa wyjścia na zewnątrz. Podobnie na lekcjach religii (1-3, 4-6) (P. 168-169).

Lekcje języka szwedzkiego (P. 206) nie mają bezpośredniego związku z nauką i nauczaniem poza szkołą. Natomiast jeśli chodzi o szwedzki jako język obcy (1-3, 4-6) jest mowa o różnych kontekstach (P. 216-2017). Podstawy technologii (P.232 - 234) mówią o obiektach na placu zabaw, interakcji człowieka, społeczeństwa, technologii i środowiska. Jest więc możliwość wyjścia w teren.

Załącznik nr 3

Bibliografia

Ekvall, H. (2012): Zdrowsze, szczęśliwe i inteligentniejsze dzieci... wykształcone na świeżym powietrzu? Przegląd badań, Ogród Botaniczny w Göteborgu we współpracy z Urzędem Zdrowia Publicznego w Västra Götaland.

Fägerstam, E. (2012): Space and Place – Perspektywy nauczania i uczenia się na świeżym powietrzu PhD-diss., Linköping Studies in Behavioral Science No. 167. Linköping: Educational Science, Linköping University.

Fjortoft, I. (2001): Środowisko naturalne jako plac zabaw dla dzieci: wpływ zajęć na świeżym powietrzu na zachowanie dzieci przedszkolnych. *Early Childhood Education Journal*, 29(2): 111-117

Gustafsson, P.E. Szczepanski, A. Nelson, N. & Gustafsson, P.A. (2011). Wpływ zewnętrznej interwencji edukacyjnej na zdrowie psychiczne uczniów. *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning* 1–17, 1 First article.

Hattie John and Yates Gregory, (2014): *Jak się uczymy?*, Natura i Kultura; 368

Leiberman, G. & Hoody, L. (1998): Wypełnienie luki w osiągnięciu sukcesu: wykorzystanie środowiska jako zintegrowanego kontekstu uczenia się (San Diego, California: State Education and Environmental Roundtable).

Molander, K (2010): Att lära in matematik ute. Uczenie w terenie.

Rundgren, H (2008): Matematikundervisning som fungerar. Natura i kultura.

Szczepanski, A. & Andersson, Per. (2016): Perspektywy na miejscu - 15 profesorów dostrzega znaczenie miejsca nauki i nauczania na zewnątrz Redakcja: Ligia Tuszynska, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa (pp. 45-65). ISBN 978-83-64953-37-8

Taylor, A.F., Kuo, F.E. & Sullivan, W.C. (2001): Radzenie sobie z ADHD: zaskakujące relacja ze środowiskiem. *Environment & Behavior*, 33(1), 54-77

Wells, Nancy M. (2000): W domu i w naturze, Wpływ zieleni na funkcje poznawcze dzieci, *Environment and Behavior*, 32(6), 775-795

http://www.botaniska.se/upload/Botan/Bilder_barn_skola/PDF%20material/Utomhuspedagogik/Utomhuspedagogik%20forskningsöversikt.pdf

<https://www.skolverket.se/om-skolverket/andra-sprak/in-english>

https://men.gov.pl/wp-content/uploads/2014/08/zalacznik_2.pdf

Załącznik nr 4

FILMS

<https://www.youtube.com/watch?v=habV1qWXgbw&feature=youtu.be>

<https://www.youtube.com/watch?v=kSGaxLDxhvM&feature=youtu.be>

<https://drive.google.com/file/d/0B7qJYqBF0vjrZWJncVRXSXotSFU/view>